

Läbipaistvus- aruanne 2023

EY Eesti

Sisukord

Juhtide pöördumine	3
Meist.....	5
Õiguslik struktuur, omandiline kuuluvus ja juhtimine	6
Võrgustiku ülesehitus.....	7
Ühiskonna jaoks pikaajalise väärtuse loomine	9
Kvaliteedijuhtimise süsteem	11
Teekond sisemisest kvaliteedikontrolli süsteemist kvaliteedijuhtimise süsteemini	12
Kvaliteedijuhtimise süsteemi komponendid	15
Juhtimine.....	17
Eetikanõuded ja seadusest tulenevad nõuded	17
Klientide ja töövõtude aktsepteerimine ja jätkamine	19
Tulemuslikud töövõttud	20
Töövahendid.....	24
Teave ja teabevahetus	26
Kvaliteedi juhtimise seire ja puuduste kõrvaldamise süsteem	27
Kvaliteeti toetav infrastruktuur	30
Sõltumatus.....	37
Investeeringud täiendõppesse ja talentidesse.....	41
EY töötajate arendamine	42
Tulud ja tasustamine	46
Finantsandmed	47
Partnerite tasustamine.....	47
Lisa 1: avaliku huvi kliendid	48
EY Eesti avaliku huvi kliendid	49
Lisa 2: EYG liikmesettevõtted	50

Juhtide pöördumine

Ranno Tingas

EY Eesti
Juhtivpartner

Olesia Abramova

EY Eesti
Auditijuht

Meil on hea meel, et olete asunud lugema EY Eesti 2023. aasta läbipaistvusaruannet. Oleme kindlal seisukohal, et see, kuidas me pidevalt oma auditi kvaliteeti tõstame, riske tuvastame ja maandame ning sõltumatust säilitame, peab olema huvirühmade jaoks läbipaistev. Käesolev aruanne on meie jaoks üheks väljundiks, kuidas oma edusamme neis valdkondades jagada.

Kvaliteetsete audititeenuste osutamine sõltumatult, ausalt, objektiivselt ja kutsealase skeptitsismiga aitab meil tegutseda avalikkuse huvides ning on nii EY Eesti kui ka EY globaalse organisatsiooni peamine prioriteet. Kvaliteetsed auditid suurendavad kindlustunnet ja usaldusväärsust maailma kapitaliturgudel, mis soodustab investeringuid ja majanduskasvu, luues ühiskonnale pikaajalist väärtust.

Ettevõtted, järelevalveorganid ja teised huvirühmad ootavad meilt alati tipptasemel teenuseid ning nende ootuste täitmiseks oleme pühendunud pidevale arengule ja sellise keskkonna pakkumisele, kus audiitorid saaksid anda endast alati parima. Selleks palkame, arendame ja hoiame andekaid inimesi ning toetame nende karjääri, kasutame maksimaalselt innovaatilisi lahendusi, lihtsustame igal võimalusel oma tööprotsesse ning hindame kriitilise pilguga oma auditimeeskondade tööd, et teha kindlaks valdkonnad, kus on veel arenguruumi. See aitab meil täita õigusaktidega kehtestatud nõudeid ning pakkuda oma klientidele kvaliteetseid auditeid. EY Eesti maine põhineb klientidele kvaliteetsete, objektiivsete ja eetiliste professionaalsete audititeenuste osutamisel.

Järgime oma tegevuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 (edaspidi: määrus) ja audiitortegevuse seaduse läbipaistvuse suurendamise eesmärgi, mis nõuavad Eesti avaliku huvi üksuseid auditeerivatelt audiitorühingutelt iga-aastaste läbipaistvusaruannete avaldamist. EY Eesti 2023. aasta läbipaistvusaruanne on vastavuses nii nimetatud määruse kui ka audiitortegevuse seadusega ning hõlmab perioodi 1. juuli 2022 – 30. juuni 2023 ja olulisi sündmusi pärast seda.

Selles aruandes antakse ülevaade sellest, kuidas oleme rakendanud rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit 1 (ISQM 1), et auditi kvaliteeti veelgi parandada. Uue, 2022. aasta 15. detsembril kehtima hakanud standardiga pandi audiitorühingutele kohustus töötada välja ja rakendada kvaliteedijuhtimise süsteem ning tagada selle monitoorimine. ISQM 1 rakendamisel lähtub EY oma tugevast globaalsest integreeritusest ning olemasolevatest auditi kvaliteedi pidevale parandamisele ja säilitamisele suunatud protsessidest ja kontrollimehhanismidest. Koos teiste ISQM 1 rakendusalaske kuuluvate töövõttudega tegelevate EY liikmesettevõtete viis EY Eesti 2023. aasta 30. juuni seisuga läbi oma esimese kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise. 2023. aasta 30. juuni seisuga teostatud kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise tulemusel jõeldati, et kvaliteedijuhtimise süsteem annab põhjendatud kindluse, et kvaliteedijuhtimise süsteemi eesmärgid saavutatakse. Hindamise kohta saab lugeda täpsemalt käesoleva aruande osast „Kvaliteedijuhtimise süsteem“.

NextWave on EY globaalne strateegia ja eesmärk pakkuda oma klientidele, töötajatele ja ühiskonnale pikaajalist väärtust. EY keskendub jätkuvalt pikaajalise väärtuse loomisele, kaitsmisele ja mõõtmisele ning seda kõigis neljas NextWave'i strateegia mõõtmes: väärtus töötajatele, väärtus klientidele, ühiskondlik väärtus ja rahaline väärtus. Kõiki neid mõõtmekohasid omavahel ühendades täidabki EY oma paremini toimiva maailma loomise eesmärgi.

EY eesmärk: luua paremini toimiv maailm

EY on pühendunud paremini toimiva maailma loomisele.

EY töötajate läbiviidud auditid aitavad suurendada kindlustunnet ja usaldusväärsust äris ja kapitaliturgudel. EY audiitorid teenivad avalikku huvi, osutades kvaliteetseid, andmeanalüüsi meetoditel põhinevaid audititeenuseid sõltumatult, ausalt, objektiivselt ja kutsealase skeptitsismiga. Seda tehes aitab EY luua huvirühmade jaoks jätkusuutlikku ja pikaajalist väärtust.

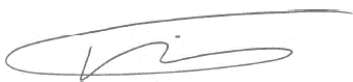
Täpsemalt saab kõnealuse strateegia ja selle audititeenustele rakendamise kohta lugeda käesoleva aruande osadest „Tulemuslikud töövõttud“ ja „Kvaliteeti toetav infrastruktuur“. Samuti saab aruandes tutvuda meie jätkusuutliku auditi kvaliteedi (SAQ) programmiga, mis pakub raamistiku auditiga kaasnevate riskidega tegelemiseks ning tagab auditeerimisele globaalsel tasandil ühtse lähenemise, et kõik EY auditid oleks ka edaspidi alati kvaliteetsed, olenemata riigist või neid teostanud liikmesettevõttest. Samuti saab siit teada, kuidas EY meeskonnad finantsaruannete auditeerimist pidevalt edasi arendavad ning muutuvatele ärivajadustele ja huvirühmade ootustele vastavad. Muutuste keskmes on ühtsuse tagamine auditi metodoloogia rakendamisel, auditite juhtimisel ja uuendusliku tehnoloogia kasutamisel. Selleks on EY investeerinud 1 miljardit USA dollarit uue põlvkonna audititehnoloogia platvormi, et tekitada usaldust, läbipaistvust ja muutusi. Investeeringutega integreeritakse EY olemasolevad audititehnoloogiad ühte sujuvalt toimivasse globaalsesse platvormi, kasutades tehnoloogilisi uuendusi, et tekitada uusi võimekusi ja pakkuda uue põlvkonna andmepõhiseid audititeenuseid.

Samuti leiab siit infot selle kohta, mida me viimasel ajal nii EY sees kui ka oma klientide jätkusuutlikkuse tagamiseks ette oleme võtnud, mis aitab luua pikaajalist väärtust kõigile huvirühmadele. Näiteks võivad EY audititeenused aidata klientidel vastata investorite ja huvirühmade soovidele, kes otsivad usaldusväärsemat ja läbipaistvamat mittefinantssteavet. Mittefinants- ehk keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisaruandlus nõuab jätkuvalt selliste näitajate mõõtmist, mis lähevad kaugemale tavapärastest finantsaruannetes kajastatavatest elementidest, kuid just nende näitajate usaldusväärsus võib olla pikaajalise väärtuse saavutamise seisukohalt kriitilise tähtsusega. Lisaks on EY astumas kindlalt edasi ka omaenda jätkusuutlikkuse teekonnal, mille lahutamatuks osaks on EY CO₂ eesmärgid, mille kohaselt soovitakse vähendada 7-etapilise tegevuskava abil koguheidet 40%, säilitades samal ajal ettevõtte kasvu. 2020. aastal saavutas EY CO₂-neutraalsuse, 2021. aastal sai CO₂-negatiivseks ning suutis neutraalsust hoida ka 2022. aastal. Ka EY Eesti panustab nende eesmärkide saavutamisesse.

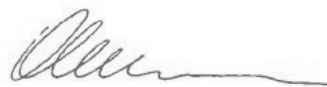
Oleme keskendunud oma tegevuses endiselt auditi kvaliteedi parandamisele ning sõltumatuse säilitamisele, tuginedes muu hulgas ka näiteks meie kvaliteedijuhtimise süsteemi hindamisele ning selle käigus teostatud siseste ja väliste kontrollide käigus leitud kitsaskohtadele. Auditite kvaliteedi jätkuvaks parandamiseks tuleb meil oma varasemaid lähenemisi auditeerimisele pidevalt ümber hinnata ning selleks analüüsime me seiretegevuste, sealhulgas kontrollide tulemusi ja reageerime vastavalt.

Kindlustunne ja usaldusväärsus finantsaruandluses on kapitaliturgude jaoks pidevalt muutuv keskkonnas kriitilise tähtsusega ning audiitoritel on siin täita oluline roll.

Kõigi EY huvirühmade – sh klientide ja nende investorite, auditikomiteede liikmete ja järelevalveorganite – tähelepanekud meie strateegia ning siin aruandes kajastatud teemade kohta on loomulikult edaspidigi alati teretulnud.

Ranno Tingas
Partner
EY Eesti juhtivpartner
Ernst & Young Baltic AS

Olesia Abramova
Partner
EY Eesti auditiosakonna juht
Ernst & Young Baltic AS

Meist

Meist

Õiguslik struktuur, omandiline kuuluvus ja juhtimine

Eestis on Ernst & Young Baltic AS piiratud vastutusega äriühing, mis on registreeritud Eestis ja on UK garantiiga piiratud äriühingu Ernst & Young Global Limited (EYG) liikmesettevõtte. Käesolevas aruandes viitame me endale järgmiselt: „EY Eesti“ või „meie“. EY tähistab EYG liikmesettevõtete globaalset organisatsiooni.

Üksikasjad Ernst & Young Baltic AS-i omandilise kuuluvuse kohta on esitatud allpool.

Nimi	Registrikood	Aadress	Osalus, %
EY Europe SRL	BE-0720.518.176	De Kleetlaan 2, 1831 Diegem, Belgia	83,33%
OÜ Baltic Network	10874651	Rävala pst 4, 10143 Tallinn, Eesti	16,67%

Ernst & Young Baltic AS-il ei ole tütarettevõtteid.

Ernst & Young Baltic AS-i juhtimisülesandeid täidavad Ernst & Young Baltic AS-i partnerid. Nad vastutavad ettevõtte igapäevase majandustegevuse korraldamise eest ning globaalse ja regionaalse tasandi põhimõtete elluviimise eest kohalikul tasandil. Täpsem teave Ernst & Young Baltic AS-i ametlike/õiguslike juhtimisorganite kohta on kättesaadav Eesti äriregistrist.

Ernst & Young Baltic AS-i juhtimist korraldab kolmeliikmeline juhatus, kuhu kuuluvad Ranno Tingas, Olesia Abramova ja Erki Usin. Olesia Abramova ja Erki Usin on Eestis registreeritud vandeaudiitorid. Lisaks on ettevõttel ka prokurist Riina Alt, kes on samuti Eestis registreeritud vandeaudiitor.

Juhatuse tegevust kontrollib kolmeliikmeline nõukogu, kuhu kuuluvad Jonas Akelis, Guntars Krois ja Leonas Lingis.

EYG liikmesettevõtted on jagatud geograafiliselt kolme piirkonda: Põhja- ja Lõuna-Ameerika, Aasia ja Vaikne ookean ning EMEIA (Euroopa, Lähis-Ida, India ja Aafrika). Piirkonnad koosnevad regioonidest. Regioonid koosnevad ühes geograafilises piirkonnas tegutsevatest liikmesettevõtetest (USA puhul ka liikmesettevõttest selle liikmesettevõtte sees), välja arvatud finantstalituse (FSO) regioonid, mis hõlmavad konkreetse piirkonna liikmesettevõtete finantsteenuseid.

EY Eesti kuulub EMEIA piirkonda, mis hõlmab EYG liikmesettevõtteid 92 riigis. EMEIA piirkond jaguneb 8 regiooniks. EY Eesti kuulub CESA (Kesk-, Ida- ja Kagu-Euroopa ning Kesk-Aasia) regiooni.

Ernst & Young (EMEIA) Limited (EMEIA Limited), Inglise piiratud vastutusega äriühing, on EYG liikmesettevõtete peamine koordineerimisüksus EMEIA piirkonnas. EMEIA Limited muudab lihtsamaks nende ettevõtete koordineerimise ja nendevahelise koostöö, kuid ei oma nende üle kontrolli. EMEIA Limited on EYG liikmesettevõtte, kes ei tee finantstehinguid ega osuta ühtegi kutsealast teenust.

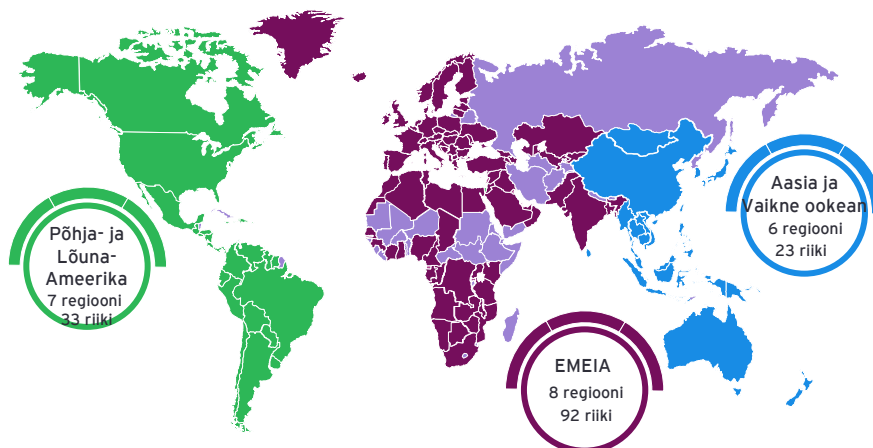
Iga regioon valib regiooni partnerite foorumi (Regional Partner Forum ehk RPF), mille liikmed on nõuandjaks ja on n-ö katsepublikuks regiooni juhtorganitele. RPF-i juhtivaks partneriks valitud partner esindab regiooni ka globaalse juhtivkogu (Global Governance Council ehk GGC) istungitel (vt lk 7).

Euroopas asub valdusühing EY Europe SRL (EY Europe). EY Europe on Belgias registreeritud piiratud vastutusega kooperatiivne äriühing (prantsuskeelse lühendiga SRL, hollandikeelse lühendiga BV). Tegemist on Belgias IRE-IBR-is (Institut des Réviseurs d'Entreprises) registreeritud audiitorühinguga, kuid ta ei vii läbi auditeid ega osuta ühtegi kutsealast teenust.

Kohalike seaduste ja regulatiivsete nõuetega lubatud ulatuses on EY Europe omandanud või omandamas *de jure* kontrolli EYG Euroopas tegutsevate liikmesettevõtete üle. EY Europe on EYG liikmesettevõtte. EY Europe omandas *de jure* kontrolli EY Eesti üle 12. juulil 2010.

EY Europe'i juhatus koosneb EYG Euroopa liikmesettevõtete vanempartneritest. Tal on volitused ning ta vastutab EY Europe'i strateegia elluviimise ja juhtimise eest.

EY piirkonnad, regioonid ja riigid*

* Seisuga 1. juuli 2023

Võrgustiku ülesehitus

EY on üks maailma juhtivatest strateegia ja tehingute nõustamise, konsultatsiooni-, auditi-, maksu- ja raamatupidamisteenuste pakkujatest. Ülemaailmselt on EY-s kokku üle 390 000 inimese, kes töötavad 148 erineva riigi liikmesettevõtetes eesmärgiga luua paremini toimiv maailm ning jagavad ühtseid väärtusi, olles vankumatult pühendunud kvaliteedile, aususele ja kutsealasele skeptitsismile. Tänapäeva globaalsel turul on EY integreeritud lähenemine erakordselt tähtis rahvusvaheliste, vahel koguni pea kõiki maailma riike hõlmavate auditite läbiviimisel.

Just integreeritud lähenemine on see, mis võimaldab EY liikmesettevõtetel koguda ja kasutada selliste mitmekesiste ja keerukate auditiprojektide edukaks realiseerimiseks vajalikke ekspertteadmisi.

EYG koordineerib liikmesettevõtete tegevust ja nendevahelist koostööd. EYG ei osuta küll teenuseid, kuid üheks selle eesmärgiks on ka tiptasemel teeninduse edendamine oma üle kogu maailma paiknevates liikmesettevõtetes. Kõik liikmesettevõtted on iseseisvad juriidilised üksused. Nende kohustused ja vastutus EYG liikmetena on sätestatud EYG eeskirjades ja lepingutes.

Allpool on kirjeldatud meie globaalse organisatsiooni struktuuri ning peamisi organeid, mis näitab, et EY-l kui globaalsel organisatsioonil on üks ühine strateegia.

Samas tegutseb EY võrgustik aga ka regionaalsel tasandil piirkondade sees. See tegevusmudel lubab keskenduda regioonides rohkem huvirühmadele, võimaldades liikmesettevõtetel oma klientide ja teistega tugevamaid suhteid luua ning vastata nii paremini ka kohalikele vajadustele.

Globaalne juhtivkogu

Globaalne juhtivkogu (GGC) on EYG peamine juhtorgan. Sinna kuulub vähemalt üks esindaja igast regioonist, teised regioonide ülesed esindajad mis tahes liikmesettevõtetest ning sõltumatud juhtimisülesanneteta esindajad (INE-d). Regioonide esindajad, kes muidu tippjuhtkonna ülesandeid ei täida, valitakse nende RPF-ide poolt ametisse kolmeks aastaks, võimalusega valida neid ühel korral veel kolmeks aastaks samasse ametisse tagasi. GGC nõustab EYG-d EY põhimõtteid, strateegiat ja avaliku huvi aspekte puudutavate otsuste langetamisel. GGC kinnitust küsitakse (vahel globaalse juhatuse initsiatiivil) ka mitmetes küsimustes, mis võivad EY-d oluliselt mõjutada.

Sõltumatud juhtimisülesanneteta esindajad

Sõltumatud juhtimisülesanneteta esindajad (Independent Non-Executives ehk INE-d) valitakse väljastpoolt EY-d. Neid võib olla kuni kuus. INE-de puhul on tegemist kas avalikus või erasektoris juhtivatel positsioonidel olevate isikutega, kelle geograafiline taust ja valdkondlikud kogemused

võivad olla vägagi erinevad. Nad rikastavad meie organisatsiooni ja GGC-d oma eripalgeliste arusaamade ja kogemustega. INE-d moodustavad ka lõviosa GGC avaliku huvi allkomiteest (Public Interest Sub-Committee ehk PIC). Avaliku huvi allkomitee ülesandeks on otsuste langetamisel avaliku huviga arvestamise tagamine ja dialoog huvirühmadega, rikkumisest teatamise poliitika ja protseduuride rakendamise käigus ilmnunud probleemide lahendamine ning osalemine kvaliteedi- ja riskijuhtimist puudutavates aruteludes. INE-d nimetab ametisse vastav komitee ning selleks on vaja globaalse juhatuse ja globaalse juhtivkogu kinnitust.

Globaalne juhatus

Globaalne juhatus (GE) ühendab EY juhtimisfunktsioonid, teenused ja geograafilised asukohad. Seda juhib EYG juhatuse esimees ja tegevdirektor ning selle liikmed on klienditeeninduse ja äriarenduse globaalsed juhtivpartnerid, piirkonna juhtivpartnerid, personalifunktsiooni globaalne juht, globaalsete tegevusvaldkondade – auditi, konsultatsiooniteenuste, strateegia ja tehingute ning maksunõustamise – juhid ning rotatsiooni korras ka üks EYG liikmesettevõtete partneritest.

Lisaks kuuluvad GE-sse veel turgude ja ümberkujundamise valdkondade globaalsed aseesimehed, klienditehnoloogia valdkonna juht, globaalse suurl klientide komitee esimees, arenevate turgude komitee esimees ning arenevate turgude esindaja.

GE ja GGC kinnitavad EYG esimehe ja tegevdirektori ning globaalsete juhtivpartnerite määramise. Samuti kinnitab GE ka globaalsete aseesimeeste määramise. Kui globaalne aseesimees kuulub ka GE-sse, kinnitab tema määramise GGC.

GE kohustuste hulka kuulub globaalsete eesmärkide elluviimise toetamine ning alltoodud tegevuste arendamine, kinnitamine ja vajadusel ka rakendamine:

- ▶ Globaalsed strateegiad ja plaanid
- ▶ Ühiste standardite, metodoloogiate ja poliitikate rakendamise toetamine liikmesettevõtetes
- ▶ Töötajatega seotud algatused, sh partnerite kaasamise, hindamise, arendamise, tasustamise ning pensionile saatmise kriteeriumid ja protsessid
- ▶ Kvaliteedi arendus- ja tagamisprogrammid
- ▶ Ettepanekud regulatiiv- ja avaliku sektori poliitikate osas
- ▶ Poliitikad ja juhised, mis puudutavad liikmesettevõtete tegevust rahvusvaheliste klientide teenindamise, ettevõtete arengu, turgude ja kaubamärgi osas
- ▶ EY arenduskulud ja investeerimisprioriteetidid

- ▶ EYG iga-aastased finantsaruanded ja eelarved
- ▶ GGC ettepanekud teatud küsimustes

Samuti antakse GE-le regulaarseid ülevaateid ISQM 1 rakendamise seisu ning nende tähelepanu ja sekkumist vajavate küsimuste kohta.

GE pädevusse kuulub ka liikmesettevõtete vahel peetavate vaidluste lepitamine ja lahendamine.

GE komiteed

Komiteede loomisega tegeleb GE ning neisse kuuluvad erinevate riikide esindajad. GE komiteede ülesandeks on GE-le soovitude esitamine. Lisaks globaalsele auditikomiteele on EY-s veel näiteks auditi, konsultatsiooniteenuste, maksude, strateegia ja tehingute, globaalsete turgude ja investeeringute, suurl klientide, arenevate turgude, personali ja riskijuhtimise komiteed.

Globaalsete tegevuste juhtrühm

Globaalsete tegevuste juhtrühm (Global Practice Group) ühendab GE ja GE komiteede liikmeid ning regionide ja sektorite juhte. See püüab tagada ühtse arusaama EY strateegilistest põhimõtetest ning aitab tagada nende elluviimise järjepidevuse kogu organisatsioonis.

EYG liikmesettevõtted

EYG eeskirjade kohaselt kohustuvad liikmesettevõtted järgima EY eesmärke, milleks on muu hulgas ka näiteks kvaliteetsete teenuste pakkumine kõikjal maailmas. Sel eesmärgil kohustuvad liikmesettevõtted rakendama globaalseid strateegiaid ja plaane ning säilitama teenuste osutamisel nõutavat võimekust. Nad on kohustatud pidama kinni ühtsetest normidest, metodoloogiast ja põhimõtetest, sh neist, mis hõlmavad auditi metodoloogiat, kvaliteedi- ja riskijuhtimist, sõltumatust, teadmiste jagamist, personalipoliitikat ning tehnoloogilisi abivahendeid.

Eelkõige kohustuvad aga EYG liikmesettevõtted korraldama oma kutsealast tööd vastavalt kehtivatele kutse- ja eetikanormidele ning kõigile seadusest tulenevatele nõuetele. Seda aususe ja asjade korrektset tegemise kohustust toetavad ka EY globaalne eetikakoodeks ning EY väärtused (vt lk 26).

Lisaks EYG eeskirjade rakendamisele on meie liikmesettevõtetel mitmeid teisi kokkuleppeid, mis hõlmavad nende liikmelisuse erinevaid aspekte EY

organisatsioonis, nagu õigus ja kohustus kasutada EY nime ning teadmiste jagamine teiste liikmesettevõtetega.

Liikmesettevõtetes korraldatakse kontrolle, mille käigus hinnatakse nende vastavust EYG nõuetele ja põhimõtetele, sh selliseid aspekte nagu sõltumatus, kvaliteedi- ja riskijuhtimine, auditi metodoloogia ning personalipoliitika. Liikmesettevõtted, kes kvaliteedikohustusi ja teisi EYG nõudeid ei täida, võidakse EY organisatsioonist eraldada.

Ühiskonna jaoks pikaajalise väärtuse loomine

EY-s usutakse, et jätkusuutlikkuse teema puudutab meid kõiki. Oma organisatsioonis on EY viimas ellu laiaulatuslikke muutusi, leides partnereid, tehes koostööd ning pannes kõik ettevõtte töötajad ja osakonnad ühise eesmärgi nimel pingutama. EY keskendub jätkuvalt pikaajalise väärtuse loomisele, kaitsmisele ja mõõtmisele ning seda kõigis neljas NextWave'i strateegia mõõtmes: väärtus töötajatele, väärtus klientidele, ühiskondlik väärtus ja rahaline väärtus. Kõiki neid mõõtmekriteeriume omavahel ühendades täidabki EY oma paremini toimiva maailma loomise eesmärgi.

EY teenused mängivad siin juba praegugi olulist rolli: me anname valitsustele nõu, kuidas muuta majandus jätkusuutlikumaks ja kaasavamaks, ning julgustame ettevõtteid keskenduma kõigi huvirühmade jaoks pikaajalise väärtuse loomisele ja sellest teistelegi teada andma. Teha saaks ja peaks aga mõistagi rohkem ning selleks peavad kõik huvirühmad esmalt enda jaoks lahti mõtestama, milline saab olema nende roll sel teekonnal.

Alates 2009. aastast osaleb EY ÜRO ülemaailmses kokkuleppes (UNGCI) ning on pühendunud selle 10 aluspõhimõtte ja ÜRO kestliku arengu eesmärkide integreerimisele EY strateegiasse, kultuuri ja tegevusse.

See peegeldub muu hulgas järgmises:

Sotsiaalse vastutuse juhtimise struktuurid

Sotsiaalset vastutust EY-s koordineerib EY sotsiaalse vastutuse juhtivkogu (Corporate Responsibility Governance Council ehk CRGC). Sinna kuuluvad EY globaalse juhatuse liikmed ning kogenumad tegevusvaldkondade, funktsioonide ja geograafiliste piirkondade esindajad.

EY sotsiaalse mõju eesmärgid

Globaalne sotsiaalse vastutuse programm EY Ripples koondab ülemaailmselt EY võrgustikku eesmärgiga mõjutada 2030. aastaks positiivselt miljardi inimese elu. 2023. aasta 30. juunil lõppenud majandusaastal aitasid EY töötajad EY Ripplesi kaudu 46 miljonit inimest. Seni on EY Ripplesi algatused mõjutanud enam kui 127 miljoni inimese elu, keda on aidanud

- keskendumine 3 valdkonnale (järgmise töötajate põlvkonna toetamine, koostöö mõjuettevõtjatega, keskkonnasäästlikkuse kasvatamine), kus EY töötajate oskused, teadmised ja kogemused võivad kõige rohkem kasuks tulla;
- koostöö teiste sarnaselt mõtleivate organisatsioonidega, et luua ökosüsteeme, mis on võimelised esile kutsuma mastaapseid muutusi. Heaks näiteks võib tuua siin algatuse TRANSFORM koostöös Unileveri ning Ühendkuningriigi valitsusasutusega Foreign, Commonwealth and Development Office, mille eesmärk on võidelda ebavõrdsuse vastu ning muuta nii 2030. aastaks 150 miljoni inimese elu Sahara-taguses Aafrikas ja Lõuna-Aasias;
- pidev koostöö püsiva positiivse sotsiaalse mõju loomiseks selliste tegevuste kaudu nagu näiteks tekstipõhise õppeprogrammi loomine õpilastele, kes oma kodumaa riiklikelt struktuuridelt õppimiseks piisavalt tuge ei saa. Hiljuti tunnustas Euroopa tarkvaraettevõtte SAP EY-d selle eest ka sotsiaalse mõju auhinna.

Inimõiguste kaitse

2021. aastal allkirjastas EY globaalne juhatus deklaratsiooni, milles kinnitas taas oma pühendumust inimõiguste tagamisele ja kaitsmisele. See hõlmab nii kõigi EY töötajate õigusi, klienditöö mõju, EY tarneahelate huvirühmi kui ka aktiivset kaasamist. EY keskendub jätkuvalt sellesuunalise juhtimise parandamisele.

EY CO₂ eesmärgid

EY oli nii 2021. kui ka 2022. aastal CO₂-negatiivne ning püüdleb selle poole, et olla 2025. aastaks juba täielikult CO₂-vaba. Selleks vähendab EY esmalt märkimisväärselt oma CO₂-heite absoluutkoguseid ning kõrvaldab või kompenseerib seejärel igal aastal rohkem CO₂-heidet kui keskkonda paiskab. Et saada 2025. aastaks CO₂-vabaks, kavatseb EY vähendada alltoodud esimest kolme punkti puudutavat koguheidet 40% (2019. aastaga võrreldes), mis on kooskõlas ka teaduspõhiste eesmärkide algatuse (Science Based Targets initiative ehk SBTi) heaks

kiidetud 1,5°C eesmärgiga. Muu hulgas rakendatakse järgmisi meetmeid:

- Ärireisidega seotud heite vähendamine eesmärgiga saavutada selles vallas 2025. aastaks 35% väiksemad heitkogused kui aastal 2019
- Üldise elektrikasutuse vähendamine kontorites ja energiavajaduse katmiseks 100% taastuenergia kasutamine eesmärgiga saada 2025. aastaks taastuenergiale üleminekule pühendunud algatuse RE100 liikmeks
- Elektrienergia ostulepingute struktureerimine eesmärgiga tuua riiklikesse elektrivõrkudesse rohkem taastuvelektrit kui EY tarbib
- Looduspõhiste lahenduste ja CO₂-heite vähendamise tehnoloogiate kasutamine eesmärgiga kõrvaldada atmosfäärist või kompenseerida igal aastal rohkem CO₂ kui sinna paiskame
- EY meeskondade varustamine tööriistadega, mis võimaldaksid neil arvutada välja klienditöö käigus eralduva CO₂ koguse ning astuda samme selleks, et seda vähendada
- Nõue, et hiljemalt aastaks 2025 peab 75% EY kulutustest sisseostetavatele toodetele ja teenustele minema sellistele koostööpartneritele, kes on seadnud endale teaduspõhised eesmärgid
- Investeerimine EY teenustesse ja lahendustesse, mis aitavad klientidel luua väärtust läbi nende äritegevuse CO₂-heite vähendamise ning pakkuda lahendusi muudele jätkusuutlikkust puudutavatele küsimustele.

Kvaliteedijuhtimise süsteem

Kvaliteedijuhtimise süsteem

Teekond sisemisest kvaliteedikontrolli süsteemist kvaliteedijuhtimise süsteemini

Selle aasta jooksul viisime lõpule 15. detsembril 2022 jõustunud rahvusvahelise kvaliteedijuhtimise standardi 1 (ISQM 1) rakendamise ning lõpetasime ülemineku oma sisemiselt kvaliteedikontrollisüsteemilt kvaliteedi juhtimise süsteemile.

Aruandes esitatud kvaliteedi juhtimise süsteem vastab ka rahvusvaheliste auditeerimisstandardite komitee (IAASB) välja antud rahvusvaheliste kvaliteedikontrolli standardite (ISQC 1) nõuetele.

ISQM 1 ja meie kvaliteedi juhtimise süsteemi igaaastase hindamise kontekstis viitab EY Eesti järgmisele EYG liikmesettevõttele, kes teeb finantsaruannete auditeid või ülevaatusi, või muudele auditi- või seotud teenustele:

- Ernst & Young Baltic AS

Lisaks kinnitame vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 537/2014, 16. aprill 2014:

- Sisemise kvaliteedikontrollisüsteemi toimimise tõhusus, nagu on märgitud käesoleva aruande jaotises „Kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastane hindamisotsus 30. juuni 2023. aasta seisuga“
- Vannutatud audiitori või audiitorühingu sõltumatus, mis kinnitab ka seda, et sõltumatuse nõuetele vastavuse sisekontroll on läbi viidud.
- Vannutatud audiitori või audiitorühingu järgitavad põhimõtted seoses vannutatud audiitorite täiendõppega.

Ülesehitus

EY Eesti maine kvaliteetsete professionaalsete audititeenuste pakkumisel sõltumatul, objektiivsel ja eetilisel viisil on meile kui sõltumatutele audiitoritele edu saavutamiseks oluline. Me toetame jätkuvalt algatusi, mis edendavad objektiivsust, sõltumatust ja kutsealast skeptitsismi. Need on kvaliteetse auditi aluseks. Tõhusa kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine on selle saavutamiseks hädavajalik.

EY Eesti roll audiitoritena on kinnitada auditeeritavate ettevõtete finantsaruannete õigsust. Me moodustame audititeenuste osutamiseks kvalifitseeritud meeskondi, kasutades ära oma laialdasi kogemusi erinevates tööstusharudes ja

valdkondades. Me püüdleme pidevalt oma kvaliteedi- ja riskijuhtimise protsesside parendamise poole, et meie teenuste kvaliteet oleks alati kõrgeimal tasemel.

Praeguses keskkonnas, mida iseloomustab jätkuv globaliseerumine, kapitali kiire liikumine ning pidevad tehnoloogilised uuendused, on meie audititeenuste kvaliteet olulisem kui kunagi varem. NextWave'i raames jätkatakse ka edaspidi aktiivset investeerimist EY auditi metodoloogia, töövahendite ning teiste kvaliteetsete auditite pakkumiseks vajalike ressursside arendamisesse ja haldamisse.

Samal ajal kui turg ja huvirühmad nõuavad jätkuvalt kvaliteetseid auditeid, eeldavad nad ka järjest tõhusamate ja efektiivsemate audititeenuste osutamist. EY otsib pidevalt võimalusi oma auditi metodoloogia täiustamiseks ning protsesside efektiivsuse tõstmiseks, parandades samal ajal ka auditeerimise kvaliteeti.

EY püüab teha kindlaks valdkonnad, kus liikmesettevõtete auditi kvaliteet ei pruugi olla sellisel tasemel, mis vastaks nende ning meie erinevate huvirühmade, sealhulgas sõltumatute järelevalveorganite ootustele. See tähendab õppimist seiretegevustest, sealhulgas välistest ja sisemistest kontrollitegevustest, ning kvaliteediprobleemide algpõhjuste tuvastamist eesmärgiga parandada pidevalt oma auditi kvaliteeti.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine

Standardiga ISQM 1 võetakse kvaliteedi juhtimisel kasutusele rohkem ennetavatele meetmetele keskenduv riskipõhine lähenemine, pannes ettevõtetele kohustuse töötada välja ja rakendada kvaliteedijuhtimise süsteem. Samuti nõutakse standardiga ka kvaliteedijuhtimise süsteemi hindamist vähemalt kord aastas.

Standardiga ISQM 1 kehtestatakse ranged nõuded audiitorühingute juhtimisele, juhtkonnale ja kultuurile ning pannakse paika riskide hindamise protsess, mis aitab ettevõttel keskenduda just nende riskide maandamisele, mis võivad mõjutada töövõtu kvaliteeti. Samuti hakatakse nõudma kvaliteedijuhtimise süsteemi senisest oluliselt rangemat jälgimist eesmärgiga tuvastada parandamist vajavad kitsaskohad ning luua raamistik süsteemi efektiivsuse hindamiseks.

Standardis ISQM 1 nähakse kvaliteedijuhtimise süsteemi integreeritud ja korduva protsessina, mille loomisel on toetatud ettevõtte olukorrale ja töö sisule ning töövõtude iseloomule. Samuti võetakse arvesse

muutusi praktikas ja ettevõtete erinevaid tegevusmudeleid (nt tehnoloogia kasutamine, võrgustik, multidistsiplinaarsed ettevõtted).

EY kasutab lähenemist, mille kohaselt rakendatakse kogu liikmesettevõtete võrgustikus sama kvaliteedijuhtimise süsteemi, et tagada töövõtude kvaliteet ja efektiivsus. Eriti oluline on see seetõttu, et majandus on muutumas sedavõrd globaalseks, et paljud auditid on rahvusvahelised ning neisse kaasatakse ka teisi EY liikmesettevõtteid.

Selle eesmärgi saavutamiseks on EYG liikmesettevõtetele juurdepääs teatavatele põhimõtetele, tehnoloogiatele, strateegiatele ja programmidele, mida kasutatakse liikmesettevõtete kvaliteedi juhtimise süsteemi kavandamisel, rakendamisel ja toimimisel. Nende töövahendite eesmärk on toetada liikmesettevõtteid ja nende töötajaid.

Näiteks on pandud paika kohustuslik riskide hindamise protsess, mille raames saadakse sisendeid ja tagasisidet kõigist EY tegevusvaldkondadest, funktsioonidest ja geograafilistest piirkondadest, et töötada välja globaalsed miinimumstandardid, sh kvaliteedieesmärgid (põhinevad ISQM 1 nõuetel) ning kvaliteediriskid ja nende maandamiseks võetavad meetmed (sh kvaliteedijuhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid), mis kehtivad kõigile EYG liikmesettevõtetele. Samuti on töötanud EY kvaliteedijuhtimise süsteemi protsesside toimimiseks välja globaalsed töövahendid.

Oma kvaliteedijuhtimise süsteemi lõpliku sisu, rakendamise ja toimimise, sealhulgas iga-aastase hindamise põhjal järelduste tegemise eest vastutavad EY liikmesettevõtted, sealhulgas Eestis asuvad liikmesettevõtted, ise, olles kohustatud tegema järgmist:

- hindama neile esitatud globaalseid põhimõtteid, tehnoloogiaid, strateegiaid, programme ja standardeid
- tegema kindlaks, kas liikmesettevõtte peab neid enne rakendamist veel täiendama (nt kas põhimõtteid peab muutma, et need vastaks kohalikele seadustele ja nõuetele, või vajab tehnoloogiliste abivahendite sisu tõlkimist kohaliku keelde).

Kvaliteedi juhtimise süsteemiga seotud tööülesanded

Et võimaldada EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi kavandamist, rakendamist ja toimimist, määratakse isikud täitma kvaliteedi juhtimise süsteemiga seotud tööülesandeid. Neid tööülesandeid täitvatel isikutel on asjakohased kogemused, teadmised, mõju ja volitused ning piisavalt aega oma kvaliteedi juhtimise süsteemi tööülesannete täitmiseks ning nad peavad andma aru oma kohustuste täitmise kohta. Kvaliteedi

juhtimise süsteemi tööülesanded ja kohustused on määratletud globaalses kvaliteedi juhtimise süsteemi põhimõtetes, et tagada järjepidevus EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi elluviimisel.

Olulised tööülesanded kvaliteedi juhtimise süsteemis on järgmised:

Lõppvastutus ja aruandekohustus. Riigi juhtivpartner on isik, kellele on määratud lõppvastutus ja aruandekohustus kvaliteedi juhtimise süsteemi eest, sealhulgas kohustus teha järeldusi selle tõhususe kohta.

Operatiivvastutus kvaliteedi juhtimise süsteemi eest. Riigi auditivaldkonna juhtivpartner on isik, kellele on määratud operatiivvastutus kvaliteedi juhtimise süsteemi eest. See hõlmab kvaliteedi juhtimise süsteemi iga-aastase hindamisotsuse soovitamist riigi juhtivpartnerile.

Operatiivvastutus sõltumatus nõuete täitmise eest. Riigi sõltumatusvaldkonna juht on isik, kellele on määratud operatiivvastutus sõltumatus nõuete täitmise eest.

Operatiivvastutus kvaliteedi juhtimise süsteemi seire eest. Riigi kutsealase tegevuse juht (PPD) on isik, kellele on määratud operatiivvastutus kvaliteedi juhtimise süsteemi seire eest. See hõlmab kvaliteedi juhtimise süsteemi iga-aastase soovitatud hindamisotsusega nõustumist või sellesse muudatuste tegemist.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi tõhususe iga-aastane hindamisotsus 30. juuni 2023. aasta seisuga

Riigi juhtivpartner peab EY Eesti nimel igal aastal hindama kvaliteedi juhtimise süsteemi 30. juuni seisuga ja tegema selle tõhususe kohta järelduse. Hindamine toimub igal aastal vastavalt globaalsetele kvaliteedi juhtimise süsteemi iga-aastase hindamise põhimõtetele, mis on näide globaalsest intellektuaalsest töövahendist, mille eesmärk on tagada järjepidevus EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi elluviimisel.

Hindamine põhineb sellel, kas EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteem annab piisava kindlustunde, et:

- EY Eesti ja selle töötajad täidavad oma kohustusi vastavalt kutsestandarditele ning kehtivatele õiguslikele ja regulatiivsetele nõuetele ning töövõttud viiakse läbi vastavalt nendele standarditele ja nõuetele; ja
- Liikmesettevõtte ja vastutavate partnerite poolt esitatavad aruanded on asjaolusid arvestades asjakohased.

Kvaliteedi juhtimise süsteemi tõhususe hindamisel kasutatakse perioodi jooksul tehtud seiretegevuse käigus kogutud teavet. Hindamisel võeti arvesse järgmisi tulemusi:

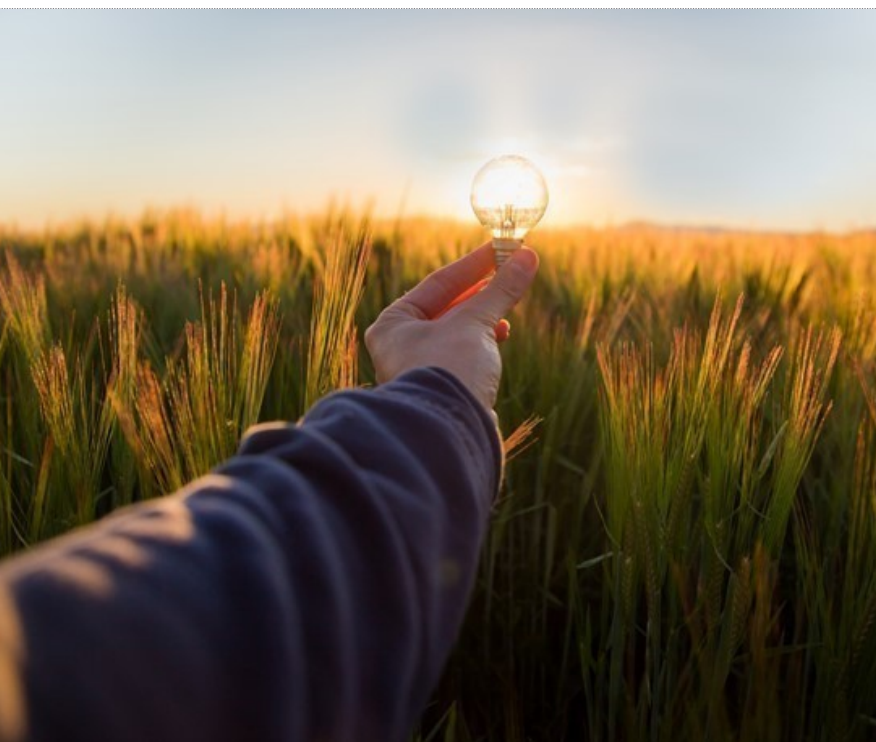
- Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimine

- Siseste ja väliste töövõttude inspekteerimine
- Muu seiretegevus (nt testid, mis kinnitavad EY Eesti ja selle töötajate vastavust sõltumatusega seotud eetikanõuetele, kvaliteedi juhtimise süsteemi seisukohast oluliste väliste reguleerivate asutuste kvaliteedikriitika, eetika vihjeliini kaudu teatatud probleemid).

Seiretegevuse tulemuste hindamisel, sealhulgas selleks, et määrata kindlaks, kas leiud tähendavad eraldi või koos muude leidudega puudust, kasutatakse kutsealast otsustust. Kõik tuvastatud puudused nõuavad algpõhjuste analüüsi ja kvaliteedi parandamise kava väljatöötamist ning neid hinnatakse, et teha kindlaks puuduse tõsidus ja levik. Kui kvaliteedi juhtimise süsteemi iga-aastase hindamisotsuse kindlaksmääramisel tuvastatakse tõsine puudus, peab liikmesettevõtte hindama, kas puuduse mõju on kõrvaldatud ja 30. juuniks võetud meetmed olid tõhusad.

Kvaliteedi juhtimise süsteemi iga-aastane hindamisotsus 30. juuni 2023. aasta seisuga

EY Eesti iga-aastane hindamisotsus 30. juuni 2023. aasta seisuga on, et kvaliteedi juhtimise süsteem annab piisava kindlustunde, et kvaliteedi juhtimise süsteemi eesmärgid on saavutatud.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi komponendid

Kvaliteedijuhtimise süsteemi komponendid

Järgmistes osades anname ülevaate EY Eesti kvaliteedijuhtimise süsteem peamistest komponentidest, milleks on

- Kvaliteedijuhtimise süsteemi riskide hindamise protsess
- Juhtimine
- Eetikanõuded ja seadusest tulenevad nõuded
- Klientide ja töövõtude aktsepteerimine ja jätkamine
- Tulemuslikud töövõttud
- Töövahendid
- Teave ja teabevahetus
- Kvaliteedi juhtimise seire ja puuduste kõrvaldamise protsess

EY Eesti on välja töötanud ja rakendanud riskihindamise protsessi, et kehtestada kvaliteedieesmärgid, teha kindlaks ja hinnata kvaliteediriske ning kavandada ja rakendada meetmeid kvaliteediriskide kõrvaldamiseks vastavalt ISQM 1 nõuetele. Riskihindamine toimub igal aastal globaalsete kvaliteedi juhtimise süsteemi põhimõtete alusel, et tagada järjepidevus EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi rakendamisel.

Järjepidevuse edendamiseks, pakkudes samal ajal EYG liikmesettevõtetele lähenemisviisi, mida saab laiendada ja kohendada vastavalt liikmesettevõtte faktidele ja asjaoludele, on auditi globaalse juhtkonna esindajad välja töötanud globaalsed kvaliteedi juhtimise süsteemi standardid „Kvaliteedieesmärgid“, „Kvaliteediriskid“ ja „Meetmed“, tuginedes funktsionaalsete ja tegevusvaldkonna rühmade panusele globaalsel, piirkondlikul ja regionaalsel tasandil. Kvaliteedi juhtimise süsteemi globaalsed standardid on järgmised:

- Kvaliteedi juhtimise süsteemi standard „Kvaliteedieesmärgid“
- Kvaliteedi juhtimise süsteemi standard „Kvaliteediriskid“
- Kvaliteedi juhtimise süsteemi standard „Meetmed“
 - ▶ Kvaliteedi juhtimise süsteemi standard „Töövahendid“ (nt globaalsed põhimõtted või tehnoloogiad, millega maandatakse EY kvaliteedi juhtimise süsteemi kvaliteediriski)
 - ▶ Kvaliteedi juhtimise süsteemi standard „Peamised kontrollimehhanismid“, mis töötatakse välja ja mida rakendatakse EY kvaliteedi juhtimise süsteemi kvaliteediriski maandamiseks

Globaalseid kvaliteedi juhtimise süsteemi standardeid kohaldatakse eeldatavasti kõigi ISQM 1 ülesandeid täitvate liikmesettevõtete suhtes. EYG liikmesettevõtted peavad hindama globaalse kvaliteedi juhtimise süsteemi standardeid ning tegema kindlaks, kas liikmesettevõtte peab globaalse kvaliteedi juhtimise süsteemi standardeid enne nende rakendamist veel täiendama või kohandama (nt täiendavad kvaliteediriskid, meetmete kohandamine).

EY Eesti vaatas globaalsed kvaliteedi juhtimise süsteemi standardid läbi ja tegi järgmist:

- Kiitis heaks või lükkas tagasi globaalsed standardid „Kvaliteediriskid“ ja „Töövahendid“ pärast meie faktide ja asjaolude asjakohast analüüsi. Globaalsete standardite „Kvaliteediriskid“ ja „Töövahendid“ tagasilükkamise korral arutatakse seda eelnevalt piirkonnaga.
- Kiitis heaks või lükkas tagasi globaalsed standardid „Töövahendid“ ja „Peamised kontrollimehhanismid“ pärast meie faktide ja asjaolude asjakohast analüüsi. Globaalsete standardite „Töövahendid“ ja „Peamised kontrollimehhanismid“ tagasilükkamise korral arutatakse seda eelnevalt piirkonnaga.
- Tegi koos piirkonnaga kindlaks globaalse standardi „Peamised kontrollimehhanismid“ täitmise taseme.
- Kohandas heakskiidetud globaalset, piirkondlikku ja regionaalset standardit „Peamised kontrollimehhanismid“.

Globaalsete kvaliteedi juhtimise süsteemi standardite läbivaatamisel võeti arvesse EY Eesti fakte ja asjaolusid, sealhulgas EY Eesti laadi ja tegevuse omadusi, tehtud töövõtude liike ja süsteemseid suundumusi, mis tulenevad seiretegevusest kvaliteedi juhtimise süsteemi raames.

Lisaks globaalsete kvaliteedi juhtimise süsteemi standardite läbivaatamisele tegi EY Eesti kindlaks, kas on vaja täiendavaid kvaliteedieesmäärke, kvaliteediriske või meetmeid. Nende standardite läbivaatamise põhjal ei töötatud välja täiendavaid kvaliteedieesmäärke ja kvaliteediriske, EY Estonia kohandas või kiitis heaks globaalse, piirkondliku ja regionaalse standardi „Peamised kontrollimehhanismid“.

Juhtimine

Tippjuhtide hoiakud

EY Eesti juhtkond peab võtma õige hoiaku ning nende käitumine ja tegevus peab näitama EY pühendumist paremini toimiva maailma loomisele. Kuigi tippjuhtide hoiakud on olulised, teavad kõik EY töötajad ka seda, et kvaliteet ja kutsealane vastutus saab alguse neist endist, ning oma meeskondades ja ühiskonnas täidavad ka nemad vahel juhirolli. EY ühised väärtused, mis inspireerivad EY töötajaid ja suunavad neid õigesti käituma, ning EY pühendumine kvaliteedile on osa sellest, kes me oleme ja mida me teeme.

EY kultuur toetab tugevalt koostööd ning rõhutab eriti konsulteerimise osatähtsust keerukate või subjektiivsete raamatupidamist, auditeerimist, aruandlust, järelevalvet ja sõltumatust puudutavate küsimustega tegelemisel. Me usume, et on oluline jälgida, et töövõtumeeskonnad ja auditeeritavad ettevõtted rakendaks konsultatsioonides jagatud nõuandeid, ning vajadusel juhime me sellele ka eraldi tähelepanu.

EY Eesti seisukoht on alati olnud, et ükski klient ei ole tähtsam kui erialane reputatsioon – EY Eesti ja iga meie spetsialisti maine.

EY suhtumist ärieetikasse ja aususesse on kirjeldatud EY globaalses eetikakoodeksis ja teistes eeskirjades ning see peegeldub EY konsulteerimiskultuuris, koolitusprogrammides ja sisemises teabevahetuses. Tippjuhtkond rõhutab kvaliteetse töö tegemise, kutsestandardite järgimise, EY põhimõtetest kinnipidamise ja teistele eeskujuks olemise tähtsust. EY liikmesettevõtted kasutavad oma töötajate hindamisel ja tasustamisel ühe peamise mõõdikuna nende poolt osutatud kutsealaste teenuste kvaliteeti.

Selleks, et mõõta kvaliteedikultuuri kõigis EY liikmesettevõtetes ja anda EY Eestile väärtuslikke teadmisi kvaliteedikultuuri tajumise kohta, sealhulgas „tonaalsuse“ kohta tippjuhtkonnas, ning koostöö, töökoormuse juhtimise ja eetilise käitumise kohta, käivitati 2023. aasta aprillis globaalne kvaliteediuuring. Globaalse kvaliteediuuringu tulemuste põhjal tehti kindlaks valdkonnad, kus EY Eestil läheb hästi ja kus võib esineda vajadus võtta rohkem meetmeid. Globaalse kvaliteediuuringu tulemuste järgi mõistavad meie inimesed, et juhtkonna seatud toon näitab pühendumust kvaliteedile ning et EY tunnustab ja väärtustab panust kvaliteeti. Meie tugeva juhendamiskultuuri ja kvaliteedi pideva parandamise tunnustamine kajastub ka globaalse kvaliteediuuringu

tulemustes. Samas näitavad tulemused ka seda, et tuleb teha veelgi rohkem, et parandada meie kultuuri ressursside leidmise ja töökoormuse osas.

Globaalne eetikakoodeks

Me propageerime ausust kõikide meie spetsialistide seas. EY globaalne eetikakoodeks sisaldab konkreetseid käitumis põhimõtteid, mis on aluseks meie tegevustele ja ärieetikale ning mille järgimist kõigilt EY töötajatelt oodatakse. EY globaalne eetikakoodeks on jagatud viide kategooriasse:

1. Üksteisega töötamine
2. Klientide ja teiste isikutega töötamine
3. Professionaalselt aus tegevus
4. Objektiivsuse ja sõltumatuse säilitamine
5. Andmete ja intellektuaalse kapitali kaitsmine

Oma protseduuride kaudu, mis on loodud selleks, et aidata tagada vastavust globaalsele eetikakoodeksile, ja sagedaste teavituste abil püüdlime me sellise keskkonna loomise poole, mis julgustaks kõiki vastutustundlikult tegutsema, sh teatama üleastumistest sanktsioone kartmata.

Eetikanõuded ja seadusest tulenevad nõuded

Vastavus globaalsele eetikakoodeksile

EY globaalne eetikakoodeks sisaldab juhiseid, mis on aluseks meie tegevustele ja ärieetikale. EY Eesti on vastavuses kõigi kohaldatavate õigusnormidega ning EY väärtustele toetudes püüame me alati teha seda, mis on õige. Selle olulise eesmärgi poole püüdlemist toetavad ka mitmed sise-eeskirjad, millest on antud allpool täpsem ülevaade.

Sõltumatus

Asjakohaste eetikanõuete täitmine, sealhulgas sõltumatuse tagamine, on kvaliteedi juhtimise süsteemi põhielement. Selle käigus tehakse kindlaks, et oleme sõltumatud nii tegelikkuses kui ka väljastpoolt vaadates. Meie auditite ja kutseteenustega seotud eetikanõuded sisalduvad Rahvusvahelise Eetikanormide Nõukogu kutseliste raamatupidajate eetikakoodeksis (IESBA koodeks). Samuti järgime oma auditite ja kutseteenuste jurisdiktsioonis esitatud kohalikke eetikanõudeid või -koodekseid. Sõltumatuse säilitamisega seotud põhimõtete, vahendite ja protsesside kohta saab teavet jaotisest „Sõltumatus“.

Rotatsioon ja pikaajaline seotus

EY Eesti järgib rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite komitee (IESBA) kehtestatud auditipartnerite rotatsiooninõudeid, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 537/2014, 16. aprill 2014, ning Eesti audiitortegevuse seaduse ja USA Väärtpaberi- ja Valuutakomisjoni (SEC) nõudeid vastavalt vajadusele. EY Eesti toetab auditipartnerite rotatsiooni, sest see annab värske perspektiivi ning soodustab sõltumatust ettevõtte juhtkonnast, säilitades samas kogemusi ja äriteadmisi. Auditipartnerite rotatsioon koos sõltumatuse nõuetega, täiustatud sisemise kvaliteedikontrolli süsteem ning sõltumatu auditikontroll aitavad tugevdada sõltumatust ja objektiivsust ning on olulisteks auditi kvaliteedi tagajateks.

EL-i auditimääruse nr 537/2014 artikli 17 kohaselt peavad avaliku huvi üksused vahetama oma juhtivat töövõtupartnerit / aruannet allkirjastavat audiitorit ja töövõtu kvaliteedikontrolli teostajat iga 7 aasta tagant. Pärast roteerimist ei tohi juhtiv auditi töövõtupartner / aruannet allkirjastav audiitor ega töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja enne 3 aasta möödumist juhtivpartneri / allkirjastava audiitori või kvaliteedikontrollija rolli naasta.

Avaliku huvi üksuse puhul nõuavad EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted, et juhtiv töövõtupartner, töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja ja teised auditipartnerid, kes antud auditi jaoks olulistes küsimustes otsuseid langetavad või hinnanguid annavad, (edaspidi koos: võtmetähtsusega auditipartnerid) peavad vahetama iga 7 aasta tagant. Äsja avaliku huvi üksuseks (k.a börsiettevõtteks) saanud kliendi puhul võivad võtmetähtsusega auditipartnerid jääda meeskonnas oma ametikohale veel 2 aastaks, kui nad on olnud ettevõtte auditimeeskonnas ettevõtte börsile mineku ajaks juba 6 aastat või kauem.

Kui võtmetähtsusega auditipartner on osutanud avaliku huvi üksusele teenuseid sedavõrd kaua, et rakendub kohustuslik rotatsioon, tohib ta juhtida või koordineerida konkreetsele avaliku huvi üksusele kutsealaste teenuste osutamist alles pärast ettenähtud pikkusega pausi. Pausi pikkuseks on juhtiva auditi töövõtupartneri puhul 5 aasta, töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja puhul 3 aastat ning teiste roteeruvate partnerite puhul 2 aastat.

Kui kohalik seadusandlik võim või järelevalveorgan on kehtestanud kõnealuse pausi pikkuseks juhtiva auditi töövõtupartneri puhul vähem kui 5 aastat, võib asendada nõutud 5-aastase pausi kas nende poolt sätestatud või 3 aasta pikkuse pausiga (olenevalt sellest, kumb on pikem). Sellist jurisdiktsioonist tulenevat erandit juhtiva auditi töövõtupartneri puhul võib rakendada aga vaid enne 2023. aasta 15. detsembrit algavatel aruandeperioodidel.

Lisaks avaliku huvi üksuste auditeerimisel kehtivatele auditipartnerite rotatsiooninõuetele on EY loonud ka pikaajalise seotuse turvaraamistikku, mis on kooskõlas nii IESBA koodeksi kui ka EL-i auditimääruse nr 537/2014 artikliga 17 ning kus käsitletakse pikaajalisest seotusest spetsialistide sõltumatusele tulenevaid ohte ja nende leevendamiseks võetavaid kaitsemeetmeid.

EY-s on kasutusel erinevad töövahendid, mis aitavad jälgida efektiivselt vastavust nii organisatsioonisisestele rotatsiooninõuetele ning auditeeritava ettevõttega pikalt koostööd teinud auditipartneritele ja teistele spetsialistidele esitatavatele nõuetele kui ka järkjärgulise rotatsiooni nõuetele. Samuti on paigas protsess rotatsiooni planeerimiseks ja otsuste langetamiseks, mis hõlmab meie kutsealase tegevuse ja sõltumatuse spetsialistide konsulteerimist ja heakskiitu.

Väline rotatsioon

Avaliku huvi üksuste puhul järgime EL-i auditimääruse nr 537/2014 artikli 17 punktis 1 toodud välise audiitorühingu rotatsiooni põhimõtteid.

Rikkumistest teatamine

EY vihjeliin annab meie töötajatele, klientidele ja teistele organisatsioonivälistele isikutele võimaluse teatada konfidentsiaalselt tegevusest, mis võib kätkeada endas ebaeetilist või ebaõiget käitumist ning olla vastuolus meie kutsestandardite, väärtushinnangute või globaalse eetikakoodeksiga. Vihjeliini operaatoriks on väline ettevõtte, mis osutab konfidentsiaalset ja soovi korral ka anonüümset raporteerimisteenust.

Kui telefoni teel või interneti vahendusel jõuab EY vihjeliinile teade, hakkab vastava liikmesettevõtte õiguslaste küsimustega tegelev osakond sellega viivitamatult tegelema. Vastavalt vihje iseloomule kaasatakse selle menetlemisse asjakohased spetsialistid ka riskijuhtimis-, personali- või muudest osakondadest. EYG liikmesettevõtetel soovitatakse registreerida EY vihjeliini andmebaasidesse ka kõik sellised vihjed, mis on saadud kohalikul tasandil muul viisil kui EY vihjeliini vahendusel.

Õigusnormide rikkumine

EY on kooskõlas IESBA eetikakoodeksiga vastu võtnud põhimõtted, mille eesmärk on täita tema kohustusi teatada õigusnormide rikkumisest - NOCLAR. Põhimõtted hõlmavad teatamiskohustusi seoses klientide või EY töötajate rikkumistega, nagu on nende vastava tööalase või äritegevuse seisukohast asjakohane.

Lisaks NOCLARi teatamiskohustustele võib EY olla kohustatud teatama asjaomastele reguleerivatele asutustele klientide võimalikust tegelikust või kahtlustatavast väärkäitumisest. Selliste kohustuste olemasolul koostatakse teated kooskõlas kohalike seadustega.

Korruptsioonivastatus

EY globaalsed korruptsioonivastased põhimõtted aitavad EY töötajatel vältida teatud ebaeetilisi ja illegaalseid tegevusi. Need rõhutavad kohustust järgida korruptsioonivastaseid seadusi ning selgitavad, mida korruptsioon endast täpsemalt kujutab. Samuti näevad need ette, kuidas korruptsiooni avastamisest teada anda. Seoses korruptsiooni mõju kasvamisega globaalsel tasandil panustatakse kõikjal EY-s jätkuvalt korruptsiooni vastu võitlemisel.

Siseringitehingud

Väärtpaberitega kauplemist reguleerivad mitmesugused õigusnormid ning EY töötajad on kohustatud kõiki neile kohalduvaid õigusnorme siseringitehingute tegemisel järgima. See tähendab, et EY töötajatel on keelatud väärtpaberitega kaubelda, kui nad omavad nende kohta olulist mitteavalikku teavet.

EY globaalsed siseringitehingute põhimõtted rõhutavad, et EY töötajad ei tohi toetuda väärtpaberitega kaubeldes siseringiinfole, ning kirjeldavad, mida siseringiinfo endast kujutab ja kelle poole peaksid EY töötajad pöörduma, kui neil peaks tekkima küsimusi oma kohustuste kohta.

Majandus- ja kaubandussanktsioonid

EY töötajad peavad järgima alatasa muutuvaid rahvusvahelisi majandus- ja kaubandussanktsioone. EY hoiab sanktsioonide vallas toimuvatel arengutel silma peal kogu ärisuhte jooksul ning informeerib neist vajadusel ka oma töötajaid.

Rahapesuvastane tegevus

Kehtivate rahapesuvastaste regulatsioonide kohaselt liigitub EY Eesti kohustatud isikuks. Kooskõlas EY globaalsete rahapesuvastaste suunistega on rakendatud EY Eestis nende kohustuste täitmiseks kavandatud põhimõtteid ja protseduure, k.a KYC (know your client ehk „tunne oma klienti”) protseduure, riskihindamist ja kahtlustatavast tegevusest teatamist. EY töötajaid koolitatakse, et teavitada neid kõnealustest

regulatsioonidest tulenevatest kohustustest ja sellest, kelle poole küsimuste korral pöörduda.

Andmekaitse ja konfidentsiaalsus

EY globaalsete isikuandmete kaitse ja konfidentsiaalsuse põhimõtetega sätestatakse EY vastutada olevate andmete, sealhulgas olemasolevate, kunagiste ja potentsiaalsete töötajate, klientide, hankijate ja äripartnerite isikuandmete, aga ka muude klientide, kolmandate osapoolte või EY jaoks konfidentsiaalsete andmete kogumist, kasutamist ja kaitset käsitlevad põhimõtted. Need põhimõtted on vastavuses nii vastavate konfidentsiaalsust reguleerivate kutsestandardite kui ka Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) nõuete ning muude andmekaitset puudutavate õigusnormidega. Isikuandmete liikumise hõlbustamiseks EY ettevõtete vahel on kehtestatud siduvad kontsernisisesed eeskirjad, mille on kiitnud heaks ka asjakohased Ühendkuningriigi ja EL-i järelevalveorganid. Lisaks on meil ka eraldi põhimõtted, mille alusel käib Eesti kohalike andmekaitse- ja äriavaldustega arvestamine.

Klientide ja töövõtude aktsepteerimine ja jätkamine

Klientide ja töövõtude aktsepteerimise ja jätkamise põhimõtted

EY klientide ja töövõtude aktsepteerimise globaalsed põhimõtted kehtestavad nõuded, millega määratakse, kas uut klienti või olemasoleva kliendi uut töövõttu aktsepteerida või kas koostööd olemasoleva kliendiga jätkata. Need nõuded on olulised kvaliteedi säilitamiseks, riskijuhtimiseks, EY töötajate kaitsmiseks ja regulatiivsete nõuete täitmiseks. EY klientide ja töövõtude aktsepteerimise põhimõtted on näide EYG põhimõtetest, mille eesmärk on aidata tagada EY väärtuste järgimine, tegeleda võrguriskiga ja edendada järjepidevust kvaliteedi juhtimise süsteemis.

Põhimõtete eesmärk on:

- Kehtestada kindel protsess riskide hindamiseks ning kliendi või töövõtu aktsepteerimise või nendega jätkamise otsuste tegemiseks
- Järgida kehtivaid sõltumatuse nõudeid
- Tuvastada kõik võimalikud huvide konfliktid ning tegeleda nendega nõuetekohaselt
- Teha kindlaks, millised kliendid ja töövõttud võiksid kujutada endast ülemäärast riski, ning neist keelduda
- Selgitada välja kliendid ja töövõttud, mis ei ole EY väärtustega kooskõlas

- Konsulteerida vastavate spetsialistidega, et määratleda täiendavad riskijuhtimise protseduurid konkreetsete kõrge riskiga tegurite suhtes
- Pidada kinni õiguslikest, regulatiivsetest ja kutsealastest nõuetest

EY globaalsed huvide konfliktide põhimõtted kehtestavad protseduuri erinevate potentsiaalsete huvide konfliktide kategooriate puhul käitumiseks ning nende tuvastamiseks. Lisaks sisaldavad need ka sätteid potentsiaalsete huvide konfliktide võimalikult kiireks ja efektiivseks lahendamiseks vastavate ettevaatusabinõude rakendamisega. Sellisteks ettevaatusabinõudeks võib olla näiteks kliendilt võimaliku huvide konflikti kahtluse korral nõusoleku saamine teisele osapoolale teenuste osutamiseks, eraldi töövõtumeeskondade loomine kahele või enamale osapoolale teenuste osutamiseks, töövõtumeeskondade tegevuse lahus hoidmine või projektist keeldumine tuvastatud konflikti vältimiseks.

EY globaalsetes huvide konfliktide põhimõtetes ja asjakohastes juhistes on võetud arvesse töövõtude ja kliendisuhete üha kasvavat keerukust ning vajadust klientide päringutele kiirelt ja efektiivselt reageerida. Samuti on kõik põhimõtted ja juhised vastavuses ka viimase rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite komitee (IESBA) koodeksiga.

Põhimõtete rakendamine

EY Process for Acceptance of Clients and Engagements (PACE) on veebipõhine süsteem EY sisevõrgus, mida me kasutame klientide ning töövõtude aktsepteerimise ja jätkamise tegevuste efektiivseks koordineerimiseks kooskõlas globaalsete, tegevusvaldkondade ja liikmesettevõtete põhimõtetega. PACE juhib kasutajad läbi aktsepteerimise ja jätkamise nõuete ning leiab üles põhimõtted ja viited kutsestandarditele, mida on vaja äri võimaluste ning nendega kaasnevate riskide hindamiseks. PACE on näide tehnoloogilistest töövahenditest, mida EYG liikmesettevõtted üle maailma kasutavad kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevuse tagamiseks.

Nii kliendi ja töövõtu aktsepteerimise kui ka kliendisuhete ja töövõtu jätkamise otsuse tegemisel arvestatakse ka töövõtumeeskonna hinnangut riskiteguritele erinevates valdkondades, nagu tegevusvaldkond, juhtkonna suhtumine, sisekontroll, auditi keerukus ja seotud osapooled.

Protsess hõlmab potentsiaalse kliendi või töövõtuga kaasnevate riskide hoolikat kaalumist ja vastavuse kontrolli protseduure. Enne uue töövõtu või kliendi aktsepteerimist teeme me kindlaks ka selle, kas suudame eraldada piisavalt vajalikke ressursse kvaliteetse teenuse osutamiseks, seda eriti ülimalt tehnilistes valdkondades, ning kas kliendi soovitud teenused on kooskõlas meie nõuetega. Aktsepteerimisprotsessi kohaselt ei tohi ühtegi uut

auditi töövõttu aktsepteerida ilma kohaliku PPD ja juhtivate auditipartnerite esindajate heakskiiduta, kes on määratud vastavalt riskile. Lähtudes olemasolevate riskide tasemest võib uute auditi töövõtude puhul olla nõutav ka määratud regionaalse ja piirkondliku PPD ja juhtiva auditipartneri esindajate heakskiit.

Oma iga-aastase kliendisuhte ja töövõtu jätkamise protsessi käigus vaatame me üle osutatud teenused ja suutlikkuse jätkata kvaliteetsete teenuste osutamist ning teeme kindlaks, kas klientide suhtumine finantsaruandluse kvaliteeti ja läbipaistvusesse on sama kui EY Eestil. Iga auditi eest vastutav partner vaatab koos meie auditijuhtkonnaga kord aastas üle suhted auditeeritavate ettevõtetega, et teha kindlaks, kas jätkamine on asjakohane.

Selle ülevaatus tulemusena tehakse kindlaks audititöövõttud, mille protseduurid vajavad auditi käigus täiendavat ülevaatamist (tähelepanelikku jälgimist), ning lõpetatakse osade klientide auditeerimine. Nii nagu klientide ja töövõtude aktsepteerimise protsessi puhul, osalevad meie regioonid PPD ja juhtiv auditipartner ka kliendisuhete jätkamise protsessis ning peavad andma jätkamiseks oma nõusoleku.

Tulemuslikud töövõttud

EY investeerib pidevalt auditi metodoloogiate ja töövahendite täiustamisesse, et pakkuda alati kvaliteetseid auditeid. See näitab, kuivõrd pühendunud on EY kindlustunde ja usaldusvärsuse suurendamisele maailma kapitaliturgudel.

EY digiaudit

EY digiaudit aitab EY meeskondadel vastata teenindatavate ettevõtete muutuvatele vajadustele ja täita sidusrühmade muutuvaid ootusi - nii praegu kui ka tulevikus.

See toetab EY spetsialiste kvaliteedi edendamisel ja digieelse saavutamisel kõigis auditietappides, ühendades täiustatud võimekused õigete digioskuste kogumitega ja jätkuva innovatsiooni kultuuriga.

EY digiauditit rakendatakse üle maailma ning see on turul hästi juurdunud ja tõestatud:

- **EY Canvas** võimaldab rohkem kui 150 000 auditi turvalist ja pilvepõhist töövoogu, teabevahetust ja dokumenteerimist.
- **EY Canvase kliendiportaal** ühendab rohkem kui 200 000 EY spetsialisti enam kui 300 000 kliendist kasutajaga.

- **EY Atlas** on EY meeskondade ja auditeeritavate ettevõtete raamatupidamisalaste teadmiste keskne andmekogu.
- **EY Smart Automationi** võimalused tagavad põhitegevuste automatiseerimise ja on otseselt integreeritud EY Canvasega.
- **EY Helix** võimaldab EY meeskondadel analüüsida üle **775 miljardi** rea raamatupidamiskannete andmeid aastas.

Need tehnoloogiad toetavad EY meeskondi kvaliteedi juhtimisel, **ühendades** ettevõtteid ja meeskondi, **automatiseerides** auditiprotseduure ja -protsesse ning **analüüsides** andmeid kõrgtehnoloogia abil.

Ühendamine

Ettevõtete ja auditimeeskondade sujuv ühendamine üksteisega, samuti õige teabega, on kvaliteetse auditi alus.

Ülemaailmselt kasutusele võetud EY Canvas on EY audititöövõtude ühtne töövoog, teabevahetus- ja dokumenteerimiskeskus kogu maailmas. See on majutatud turvaliselt pilves ning võimaldab valdkonna juhtivat tehnoloogiat veebirakenduste jaoks. See võimaldab tagada andmete turvalisuse ning tarkvara vähese vaevaga pidevalt arendada, et pidada sammu raamatupidamise vallas ja regulatiivkeskkonnas toimuvate muutustega.

Profileerimisküsimuste abil suudab EY Canvas konfigureerida audititöövõtte automaatselt, lisades neile ettevõtte tüübi (nt börsiettevõtte, avaliku huvi üksus) ja tegevusvaldkonna seisukohalt olulist informatsiooni, aidates hoida meil auditiplaanid asja- ja ajakohased ning luues otselõigid vajalikele auditijuhenditele, kutsestandarditele ja dokumendipõhjadele. Enamik auditi dokumenteerimiseks vajalikke vorme on integreeritud EY Canvasesse, kasutades profileerimisküsimusi, et tuvastada asjakohased auditiprotseduurid ja nendega seotud dokumenteerimisnõuded. **Kvaliteeti toetavat infrastruktuuri** käsitlevas osas arutatud vaheeesmärkide programmiga võimaldab EY Canvas tõhusat projektijuhtimist. Platvormil on kasutajaliides, mis võimaldab meeskonnal visualiseerida riske ning nende seoseid meie kavandatavate meetmete ja tehtud tööga. Samuti pakub see kontserne auditeerivatele meeskondadele võimalust edastada komponendi audiitoritele vajalikku informatsiooni ja instruksioone, et põhimeeskond saaks hoida kontserni auditi edenemisel pidevalt silma peal.

EY Canvasel on olemas ka kliendiportaal, mis aitab meeskondadel ettevõtete juhtkondadega efektiivsemalt suhelda ning nende soovide ja vajadustega paremini arvestada. See hõlmab ka EY Canvas Oversighti, mis tagab auditi edenemise reaajas kontrolli ja jälgimise kogu maailmas, et suurendada nähtavust ja hõlbustada ennetavat koostööd auditi kõigis etappides.

EY Canvast täiendab lisaks EY Atlase globaalne uurimisplatvorm, mis pakub nii EY spetsialistidele kui ka auditeeritavatele ettevõtetele juurdepääsu uusimatele raamatupidamisalastele teadmistele.

Automatiseerimine

Arukad tehnoloogiad aitavad suurendada automatiseerimist, tsentraliseerimist ja standardimist kogu auditi vältel.

EY digiaudit kasutab EY Canvase globaalset haaret automatiseerimise juurutamiseks kogu maailmas. EY Smart Automation Hub pakub tsentraliseeritud ja globaalset juurdepääsu automatiseerimisvõimalustele, mis on täielikult integreeritud EY Canvasega ja tagab reaajas olekuvärskendused. Need võimalused kasutavad suures mahus automatiseerimist, samuti tehisintellekti, masinõpet ja muid arenenud tehnoloogiad, et parandada projektijuhtimist ja toetada auditite testimist.

Rutiinsete protseduuride automatiseerimine ja kiirendamine võimaldab auditimeeskondadel keskenduda kõige olulisematele riskidele ja keerulistele otsustusvaldkondadele, samuti nende poolt auditeeritavatele ettevõtetele väärtuse lisamisele. Samal ajal ühtlustatakse auditi toetavaid tegevusi, vähendades märkimisväärselt ettevõtete juhtimis-, finants- ja raamatupidamismeeskondadelt nõutavat haldustuge.

Analüüsimine

Lõpp-punktide vaheline analüüs võimaldab arukamat ja andmepõhist lähenemisviisi, mis toetab EY meeskondi riskide tuvastamisel, kõrvalekallete kindlakstegemisel ja teabe saamisel.

EY Helixi globaalne analüüsivahend (EY Helix) integreerib andmepõhise auditeerimise EY globaalse auditimetoodikaga (EY Digital GAM). See hõlmab põhitegevuse ja raamatupidamisprotsesside andmete analüüsitööriistu koos valdkonna- ja tehinguspetsiifiliste analüüsitööriistadega.

See võimaldab auditi töövõturühmadel rakendada auditeeritavale ettevõttele spetsiifilisi sihipäraseid andmeanalüüse ja vaadelda andmeid tegevustsüklite lõikes, et paremini mõista finantstegevust ja äriprotsesse. Tulemuseks on arukam riskipõhine lähenemisviis, mis toetab parema kvaliteediga auditi tõendusmaterjali, suundumuste ja kõrvalekallete tõhusat tuvastamist ning põhjalikumaid teadmisi ja äriteavet. Lisateabe saamiseks selle kohta, kuidas andmepõhine, lõpp-punktide vaheline auditi lähenemisviis on kvaliteetse auditi läbiviimisel keskse tähtsusega, vaadake **töövahendeid** käsitlevas osas esitatud **auditimetoodikat**.

EY Helixi kasutamist toetab sujuv ja turvaline juurdepääs andmetele, mida võimaldavad standarditud

ja tsentraliseeritud andmeedastusprotsessid, mitmesugused väljavõtte- ja ühendusmeetodid ning tiptasemel turvaprotokollid.

Erinevate sektorite ja arvestusala valdkondade spetsiifika tegelevatesse uutesse analüüsitööriistadesse investeeritakse pidevalt, et parandada sealsete auditiprotseduuride kvaliteeti.

Investeeringud järgmise põlvkonna audititehnoloogiasse

EY digiaudit aitab tõsta auditi kvaliteeti, võimaldades keskenduda paremini olulise väärkajastamise riskidele ja leida kvaliteetsemat auditi tõendusmaterjali, et neile riskidele reageerida.

Nagu on märgitud **kvaliteeti toetavat infrastruktuuri** käsitlevas osas, investeerib EY organisatsioon muutuste kiirendamiseks ja sellest kasu saamiseks järgmise põlvkonna audititehnoloogiasse, et hõlbustada usaldust, läbipaistvust ja ümberkujundamist.

Tuginedes olemasoleva EY globaalse audititehnoloogia tugevatele külgedele, juhib see nelja-aastane investeerimisprogramm audititehnoloogia tulevikku, integreerides ja kujundades tiptasemel võimed ümber üheks hästitoimivaks platvormiks – järgmise põlvkonna andmepõhiste ja tehisintellektil põhinevate audititeenuste edendamiseks.

Investeeringud on suunatud kolmele peamisele ümberkujundamisvaldkonnale, et edendada jätkuvat kvaliteeti ja väärtust:

- Kasutajakogemus ja koostöö
- Juurdepääs andmetele ja analüüs
- Tehisintellekt ja äriteave.

Viimase 12 kuu jooksul on see investeering võimaldanud võtta kasutusele rohkem kui 20 olulist uut audititehnoloogiat, sealhulgas järgmise põlvkonna andmeanalüüsi, mis võimaldab Microsoft Power BI-d, uusi tehisintellekti võimalusi, mis on integreeritud EY Canvasega, et toetada riskihindamist ja uuesti määratletud auditi töövoogu noteerimata ja lihtsate ettevõtete jaoks.

Pettused

Pidevate arendustegevuste kontekstis on saadud aru ka vajadusest täiustada audite läbiviimist nii, et see aitaks pettustega paremini tegeleda. Globaalsel tasandil on EY pühendunud audiitorite laiemale nõustamisele, et vastata huvirühmade küsimustele audiitori rolli kohta pettuste avastamisel.

Ettevõtetel on rohkem andmeid kui kunagi varem, mis pakub andmekaeve, analüüsi ja tõlgendamise kaudu uusi võimalusi oluliste pettuste avastamiseks. Audiitorid

kasutavad oma töös üha enam andmeanalüüsi, et tuvastada ebatavalisi tehinguid ja tehingutes ilmnevaid mustreid, mis võivad viidata olulisele pettusele.

Tehnoloogia ei ole aga siiski imerohi ning rakendada tuleb ka kutsealast otsustust. Kõik asjaosalised, sealhulgas juhtkond, juhatus ja nõukogu, audiitorid ja järelevalveorganid, peavad keskenduma pettuste ennetamise ja avastamise toetamiseks rohkem ettevõtte kultuurile ja käitumisele. Selle olulise auditeerimise valdkonnaga tegelemiseks on rakendatud muu hulgas järgmiseid lisameetmeid:

- Andmeanalüüsi meetodite kasutamine pettuste tuvastamise võimekuse tõstmiseks ja auditites kutsealase skeptitsismi edendamiseks
- Täiendavate sise- ja välisandmete ning informatsiooni kasutamine kiiremaks reageerimiseks välistele riskinäitajatele, nagu lühikeseks müük või rikkumisest teatamine
- Auditi tõendusmaterjali puhul elektrooniliste kinnituste eelistamine
- Pettuseriskide hindamise raamistiku väljatöötamine auditikomiteedele ja neile, kelle ülesandeks on valitsemine
- Iga-aastaste kohustuslike koolituste korraldamine kõigile auditiosakonna töötajatele, kus jagatakse EY pettuste uurimise spetsialistide kogemusi
- Pettuste uurimise spetsialisti kaasamise nõudmine kõrgema riskiga auditites, et hinnata võimalikke pettuseriske
- EY globaalse auditi riskivaldkonna tippkeskuse kasutamise laiendamisega, tuginedes uusimale tehnoloogiale, nagu masinõpe ja tehisintellekt, et veelgi võimendada väliseid andmeid negatiivse meediakajastuse vähendamise, peamiste kohtuekspertiisi näitajate, lühikeseks müüjate seire, dokumentide autentsuse hindamise vahendite ja muu tehnoloogia abil, et parandada pettuseriski kindlakstegemist ja maandamiseks võetavaid meetmeid meie auditites.

Audititöö ülevaatamine

EY põhimõtted kirjeldavad nõudeid vanemeksperptide õigeaegseks ja otseseks kaasamiseks, konkreetse töö ülevaatusel nõutavat täpsust ning tehtud töö ja järelduste dokumenteerimise nõudeid. Järelevalve eest vastutavad liikmed auditi töövõtumeeskondades teevad auditi dokumentide üksikasjaliku ülevaatu, et tagada nende tehniline täpsus ja täielikkus. Teise taseme ülevaatu viivad läbi auditivaldkonna juhtivtöötajad ja vastutavad partnerid, kelle ülesandeks on kontrollida, et audit tervikuna ning kogu sellega seotud raamatupidamis- ja finantsaruandlus oleks teostatud korrektselt. Olulisemad makse käsitlevad ja muud asjaomased töödokumendid vaatab vajadusel kõrgema riskiga projektide puhul üle ka maksuvaldkonna esindaja. Kõigi börsiettevõtete ja avaliku huvi üksuste ning teatud muude ettevõtete puhul vaatab töövõtu kvaliteedikontrolli partner (vt allpool punkti „Töövõtu

kvaliteedikontrollid“) üle nii olulised raamatupidamise, finantsaruandluse ja auditeerimise aspektid kui ka auditeeritava ettevõtte finantsaruanded ning meie auditaruande.

Audititöö ülevaatusel iseloom, ajastus ja ulatus sõltub mitmetest teguritest, sh

- Auditi riskidest, olulisusest, subjektiivsusest ja keerukusest
- Auditi dokumentatsiooni koostanud auditi töövõtumeeskonna liikmete võimekusest ja kogemustest
- Ülevaataja otsese osalemise ulatusest auditeerimistöös
- Konsulteerimise ulatusest

EY põhimõtetes kirjeldatakse ka vastutava partneri kriitilise tähtsusega rolli auditi kvaliteedi juhtimisel ja saavutamisel ning kvaliteedi olulisuse suurendamisel kõigi auditirühma liikmete jaoks.

Nõuded konsulteerimisele

EY konsulteerimispõhimõtted on rajatud koostööd soosivale kultuurile, kus auditispetsialiste julgustatakse jagama oma vaateid keerukates raamatupidamis-, auditeerimis- ja aruandlusküsimustes. Kuna keskkond, kus EY liikmesettevõtted tegutsevad, on muutunud aastatega üha keerulisemaks ja globaalselt rohkem seotuks, on EY konsulteerimiskultuur olulisem kui kunagi varem, aidates jõuda EY liikmesettevõtetele auditeeritavaid ettevõtteid puudutavates küsimustes õigeaegselt õigete järeldusteni. Konsulteerimise nõuded ning sellega seotud põhimõtted ja protseduurid on koostatud eesmärgiga kaasata õigeid ressursse nii, et auditi töövõtumeeskonnad saaksid jõuda õigetele järeldustele.

EY konsulteerimiskultuur võimaldab töövõtumeeskondadel osutada sujuvaid, homogeenseid ja kvaliteetseid teenuseid, mis vastavad auditeeritavate ettevõtete, nende juhtorganite ja kõikide huvirühmade vajadustele.

Keerukate ja tundlike küsimustega tegelemiseks on paigas formaalne protsess, mis nõuab auditi töövõtumeeskonnalt konsulteerimist meeskonnaväliste töötajatega, kellel on rohkem kogemusi või eriteadmised, eriti kutsealase tegevuse ja sõltumatuse spetsialistidega. Objektiivsuse ja kutsealase skeptitsismi huvides näevad EY põhimõtted ette, et meie kutsealase tegevuse, sõltumatuse ja teatud teiste tegevusalade töötajad peavad konsulteerimisest loobuma, kui nad tegelevad või on hiljuti tegelenud ettevõttega, keda konkreetne konsulteerimine puudutab. Sellisel juhul määratakse nende asemele teised sobivate teadmiste ja oskustega eksperdid.

EY konsulteerimispõhimõtted nõuavad ka konsulteerimise dokumenteerimist, sh nõuet saada konsulteeritud isiku(te)lt kirjalik kinnitus, mis näitaks, et nad mõistavad antud küsimust ja selle kohta tehtud otsust.

Töövõtu kvaliteedikontrollid

EY töövõtu kvaliteedikontrolli põhimõtetes käsitletakse töövõtu kvaliteedikontrolli vajavaid auditeid ja kvaliteedikontrolli teostajate kvalifikatsiooni. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostajaks on kogenud spetsialistid, kellel on antud valdkonnas märkimisväärsed teadmised. Nad on auditi töövõtumeeskonnast sõltumatud ning annavad objektiivse hinnangu meeskonna olulistele otsustele ja tehtud järeldustele. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostamine ei vähenda vastutava partneri vastutust töövõtu ja teostatud tööde eest. Mitte mingil juhul ei tohi töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja delegeerida kohustust teisele isikule.

EY töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja määramise ja selleks sobivusega seotud põhimõtteid ja tavasid on muudetud nii, et need vastaksid rahvusvahelise kvaliteedijuhtimise standardi (ISQM) 2 „Töövõtu kvaliteedi ülevaatused“ nõuetele. Need täiustused keskenduvad töövõtu kvaliteedi kontrollija määramisele, kellel on asjakohane pädevus ja suutlikkus, sealhulgas piisavalt aega, ning kellel on piisav autoriteet ja objektiivsus, et saavutada tõhus töövõtu kvaliteedi kontroll. Koolitused ja arendustöö toetavad töövõtu kvaliteedi kontrolli.

Töövõtu kvaliteedikontroll hõlmab kogu töövõtutsükli, kuhu kuuluvad nii auditi planeerimine, riskihinnangute andmine, strateegia kui ka teostus. Töövõtu kvaliteedikontrolli teostamise ja dokumenteerimise põhimõtted ja protseduurid annavad konkreetseid suuniseid läbiviidavate protseduuride iseloomu, ajastuse ja ulatuse ning nende sooritamist tõendava dokumentatsiooni kohta. Töövõtu kvaliteedikontroll tuleb alati teostada enne sõltumatu vandeaudiitori aruande kuupäeva.

Auditite puhul viivad töövõtu kvaliteedikontrolli läbi auditipartnerid vastavalt kutsestandarditele, mis kehtivad kõikide börsiettevõtete, avaliku huvi üksuste ning tähelepanelikku jälgimist vajavate ettevõtete auditeerimisel. Riigi juhtiv auditipartner (või riigi auditijuht) ja riigi PPD kiidavad heaks töövõtu kvaliteedi kontrollija määramise igale kohaldatavale töövõttule.

Auditi töövõtumeeskonna ametialaste erimeelsuste lahendamine

EY-l on koostööd soosiv kultuur, mis julgustab töötajaid ametialaste erimeelsuste korral karistust kartmata neist rääkima ning võtma sõna ka juhul, kui nad ei ole rahul mis tahes muude konkreetse töövõtuga seotud

asjaoludega. Põhimõtted ja protseduurid on koostatud selleks, et anda meie auditi töövõtumeeskonna liikmetele võimalus juhtida tähelepanu olulistele raamatupidamist, auditeerimist või aruandlust puudutavatele erimeelsustele.

Nimetatud põhimõtted tehakse inimestele selgeks juba EY-sse tööle asumisel ning me jätkame ka edaspidi sellise töökultuuri propageerimist, mis sisendaks meie töötajatele nii kohustust kui ka õigust nõuda oma seisukohtade ärakuulamist ning küsida teiste arvamust.

Ametialaste arvamuste erinevused, mis auditi ajal esile kerkivad, lahendatakse üldjuhul auditi töövõtumeeskonna siseselt. Kui arutelu osalev isik ei ole tehtud otsusega aga rahul, edastab ta antud küsimuse järgmise tasandi organile ning seda seni, kuni on saavutatud kokkulepe või langetatud lõplik otsus, konsulteerides vajadusel ka kutsealase tegevuse töörühmaga.

Kui töövõtu kvaliteedikontrolli teostaja esitab soovitusi, mida vastutav partner ei aktsepteeri, või ei lahendata küsimust kvaliteedikontrolli tegija jaoks rahuldavalt, ei anta auditiaruannet välja enne, kui küsimus on lahendatud.

Kutsealase tegevuse spetsialistide kaasabil lahendatud ametialased erimeelsused dokumenteeritakse asjakohaselt.

Dokumentide säilitamine

Globaalsed teabe säilitamise ja likvideerimise põhimõtted toetavad ja arendavad edasi EY globaalses eetikakoodeksis sätestatud ideid, mis käsitlevad professionaalselt ausat tegutsemist töö dokumenteerimisel ning intellektuaalse kapitali austamist. Nendes põhimõtetes ja üldises teabe säilitamise kavas (GRS) kehtestatakse andmete ja teabe haldamise (RIM) nõuded andmete, teabe ja dokumentide („andmed ja teave“) haldamiseks kogu nende olelusringi jooksul, sealhulgas nõue kõrvaldada turvaliselt või kustutada andmed, mille säilitamisperiood on lõppenud, välja arvatud juhul, kui esinevad erilised ja aktsepteeritud asjaolud. Nende põhimõtete, GRSi ja RIMi nõuded on kooskõlas kehtivate kutsestandarditega ning põhinevad regulatiivsetel, õiguslikel ja ärilistel nõuetel ja kohustustel ning neid kohaldatakse kõigi töövõtude ja töötajate suhtes ning need käsitlevad Eesti juriidilisi nõudeid, mis kehtivad töödokumentide koostamise ja hoidmise suhtes, mis on seotud tehtud tööga.

Töövahendid

Täiendava teabe saamiseks EY Eesti pühendumuse kohta talentidesse investeerimisel, et edendada auditi kvaliteeti, vaadake osa, mis käsitleb investeeeringuid täiendõppesse ja talentidesse.

Auditi töövõtumeeskondade moodustamine

Töötajate määramine auditi töövõtumeeskondadesse toimub meie auditivaldkonna juhtkonna korralduste alusel. Auditi töövõtumeeskondade komplekteerimisel arvestatavad tegurid on järgmised: töövõtu ulatus ja keerukus, töövõtu risk, teadmised ja kogemused konkreetsetes majandusharus, töö ajastus, järjepidevus ning võimalused enda arendamiseks. Keerukamate tööülesannete puhul kaalutakse ka seda, kas auditi töövõtumeeskonna täiendamiseks või suurendamiseks oleks vaja kaasata veel kedagi, kes omaks spetsiifilisi või täiendavaid teadmisi.

Mõnikord kaasatakse auditi töövõtumeeskonda mõne spetsiifilise raamatupidamise või auditeerimise valdkonna (nt maksud, IT) spetsialiste, et nad abistaksid auditiprotseduuride läbiviimisel ja piisava asjakohase tõendusmaterjali saamisel. Lisaks võivad ettevõttesisesed spetsialistid, kellel on teadmised väljaspool raamatupidamist või auditeerimist, näiteks kohtuekspertiisi, vara hindamise, kindlustusmatemaatilise analüüsi ning keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegevuse valdkonnas, teha oma valdkonnas tööd, mida auditi töövõturiühm kasutab piisavate asjakohaste auditi tõendusmaterjalide hankimiseks.

Teatud olukorras nõuavad EY Eesti põhimõtted, et meie auditijuhtkond ja Baltikumi PPD auditi töövõtumeeskonna koosseisu kinnitaks. Selle eesmärk on muu hulgas tagada, et audititeid juhtivad spetsialistid omaksid vastavat pädevust (teadmisi, oskusi ja võimeid) oma töökohustuste täitmiseks ning oleksid täidetud kehtivad audiitorite rotatsiooni nõuded.

Teenuste pakkumise keskused

Global Delivery Services (GDS) on EY teenuste pakkumise keskuste integreeritud võrgustik, mis pakub teenuseid EY liikmesettevõtete toetamiseks. Enneolematute muutuste ajastul jätkab GDS paindlike ärimudelite ja uuenduslike viiside arendamist, et toetada liikmesettevõtteid ja nende muutuvaid vajadusi. GDSi meeskonnad pakuvad kõigis valdkondades põhjalikke tehnilisi teadmisi, keskendudes innovatsioonile, automatiseerimisele ja protsesside

täiustamisele, et luua sadu kohandatud ja laiendatavaid teenuseid, mis pakuvad EY organisatsioonile suuremat väärtust. Auditi ümberkujundamise käigus suurendavad EY audititeenused oma spetsialiseeritud meeskondade kasutamist, et saavutada kvaliteetsemaid tulemusi, sealhulgas GDS.

Mitmekesisus, võrdsus ja kaasamine

EY on pööranud mitmekesisusele, võrdsusele ja kaasamisele tähelepanu juba pikalt. Pühendumine tulemuslike, mitmekesiste, võrdsete ja kaasavate meeskondade loomisele on eriti oluline just auditis, kus erinevad perspektiivid soodustavad kutsealast skeptitsismi ning kriitilist mõtlemist. Suurem mitmekesisus ja võrdsus ning kaasav keskkond aitavad teha paremaid otsuseid, stimuleerivad innovatsiooni ning suurendavad organisatsioonilist paindlikkust.

EY on tegelenud mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise väärtustamisega juba aastaid ning kuigi selles vallas on tehtud märkimisväärsed edusamme, oleme pühendunud oma uue globaalse strateegia ja eesmärgi NextWave raames veelgi tõsisemalt selle valdkonna arendamisele kogu organisatsioonis. Kõik globaalse juhatuse liikmed on andnud oma allkirjad globaalse juhatuse mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise avaldusele, näidates sellega nii EY töötajatele kui ka turule oma pühendumist mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise kasvatamisele EY-s. See ei ole pelgalt kinnitus selle kohta, et mitmekesisus, võrdsus ja kaasamine on EY äritegevuse suunamisel määrava tähtsusega, vaid aitab tagada ka seda, et kõik EY liikmesettevõtted võtaksid endale vastutuse ses vallas tehtavate edusammude eest, peegeldades tippjuhtide hoiakuid.

Viimastel aastatel on pööratud erilist tähelepanu soolise mitmekesisuse edendamisele. 33% kõikidest uutest 2023. aasta 1. juuli seisuga ametisse nimetatud EYG liikmesettevõtete auditipartneritest olid naised ning peale on tulemas üha uued võimekate naisjuhtide generatsioonid: 2022. aastal oli 52% kõigist liikmesettevõtete auditiosakondadesse palgatud töötajatest naised.

Kaasavad ettevõtted maksimeerivad erinevuses peituvat jõudu. Töötajad peavad tundma, et nad töötavad ettevõttes, mis mitte ainult ei väärtusta neid üksikisikuna, vaid näeb erinevusi tugevusena ning mõistab nende väärtust. Selle kuuluvustunde tekitamine on oluline, et aidata EY-l leida oma töötajaskonda andekaid inimesi ning hoida oma spetsialistide motivatsiooni ja kaasatust.

2023. aasta märtsis EY töötajate seas korraldatud küsitlusele vastates ütles 82% audiitoritest, et EY pakub töökeskkonda, kus nad saavad olla nemad ise, mis on 3% rohkem kui 2022. aasta märtsi uuringus.

EY juhid seavad mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasamise tähtsale kohale ning need on olulised mõõdikud kõigis EY personalijuhtimise programmides. Vastutuse paremaks tunnetamiseks aitab Global DE&I Tracker mitmekesisuse, võrdsuse ja kaasatuse vallas toimuvatel arengutel erinevate mõõdikute kaudu silma peal hoida ning globaalselt aru anda. EY on moodustanud ka globaalse sotsiaalse võrdsuse rakkerühma (Global Social Equity Task Force ehk GSET), et töötada välja ühtsed tegevuskavad ebavõrdsuse ja diskrimineerimisega, sealhulgas rassismiga, tegelemiseks. Globaalse organisatsioonina on EY heal positsioonil, et pöörata tähelepanu ebavõrdsuse ja ebaõigluse mõjule ning edendada sellealast arengut nii EY-s kui ka mujal. EY on võtnud sotsiaalse võrdsuse ja kaasava kasvu edendamise oma südameasjaks ning astunud võitlusesse ebaõigluse, eelarvamuste, diskrimineerimise ja rassismiga. Sotsiaalne võrdsus tähendab seda, et meie eesmärk on võimaldada igale EY Eesti töötajale juurdepääs vajalikele ressurssidele ja võimalustele, arvestades erinevaid lähtekehti ja vajadusi. See tähendab ka võimaluste ja kaasavate kogemuste teel olevate takistuste kõrvaldamist, mis võiksid tekitada vastasel juhul ebavõrdsust. EY-s usutakse, et ettevõtted saavad nende puudujääkide kõrvaldamises ja paremini toimiva maailma loomises oma meeskondade meeskonnatöö, juhtimise ja kultuuri, tööülesannete määramise ning tulemuslikkuse hindamise, edutamise ja ametisse nimetamise otsuste tegemise kaudu ise otseselt kaasa lüüa.

Meie väärtused: kes me oleme

1 Inimesed, kes näitavad üles ausust, austust, kaasamise ja meeskonnatöö oskust	2 Inimesed, kellel on energiat, entusiasmi ja julgust juhtida	3 Inimesed, kes loovad suhteid, tehes seda, mis on õige
--	--	--

Auditi metodoloogia

EY GAM loob globaalse raamistiku kvaliteetsete audititeenuste osutamiseks läbimõeldud protsesside, hinnangute ja auditiprotseduuride järjepideva rakendamise teel kõikides meie audititöövõttes, olenemata nende suurusest. Samuti nõuab EY GAM vastavust asjakohastele eetikanõuetele, sealhulgas sõltumatust auditeeritavast ettevõttest. EY GAM-i lahutamatuks osadeks on riskihinnangute andmine, vajadusel nende ümberhindamine ja muutmine ning nende hinnangute kasutamine auditiprotseduuride iseloomu, ajastuse ja ulatuse kindlaks määramiseks. Samuti rõhutab metodoloogia auditiprotseduurides asjakohase kutsealase skeptitsismi rakendamist. EY GAM tugineb rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (ISA) ja seda on täiendatud EY Eestis nii,

et see vastaks Eesti kohalikele auditistandarditele ning seaduste ja finantsregulatsiooni normidele. EY GAM on näide intellektuaalsest töövahendist, mis on tehtud kättesaadavaks EYG liikmesettevõtetele, et edendada auditi töövõtude täitmisel järjepidevust.

EY GAMi osaks olev EY Digital GAM, mis on välja töötatud ja põhineb auditispetsialistidega läbi viidud ulatuslikel uuringutel, keskendub ülesannete lihtsustamisele ja ning eri auditiprotseduuride ühenduse parandamisele, kasutades ettevõtte andmete täielikku kogumit. Kõik protseduurid, k.a riskihindamise ja substantiivsed protseduurid, algavad andmekesksest mõtteviisist, analüüsides asjakohaseid finants- ja muid andmeid ning täiendades seda traditsiooniliste audititehnikatega, nagu päringud, tähelepanekud ja kontrollid Võime analüüsida eristatud andmeid, kasutades EY Helixi globaalset analüüsipaketti, parandab auditi töövõtumeeskondade arusaamist ettevõtte äritegevusest ja keskendub ettevõtte spetsiifiliste riskide, peamiste tehingute ja suundumuste ning kõrvalekallete tuvastamisele, mis võivad olla väärkajastamise või pettuse näitajad. Andmepõhine auditi lähenemisviis keskendub suurema riskiga tehingute auditeerimisele, võimaldab dünaamilist auditistrateegiat, mis reageerib kergesti tuvastatavatele muutustele andmetes ning täpsustab ettevõtte ja selle juhtkonnaga peetava dialoogi fookust ja spetsiifilisust auditileidude üle ja tulemuste hindamisel.

Veebitööriistas EY Atlas on EY GAM jaotatud teemadeks ning selle eesmärgiks on keskenduda finantsaruannetega seotud riskidega sobiva auditistrateegia leidmisele ning sellele, kuidas need riskid kõnealuste finantsaruannete auditeerimise planeerimist ja protsessi mõjutavad. EY GAM koosneb kahest põhilisest komponendist: nõuetest ja juhistest ning toetavatest vormidest ja näidistest. Nõuete ja juhiste koostamisel on võetud arvesse nii auditistandardeid kui ka EY enda põhimõtteid. EY GAM-is on täiendatud nõudeid ja juhiseid ka parima tava näidetega.

EY GAM-is on võimalik valida erinevate EY Atlases koostatud profiilide vahel, nii et kuvataks vaid auditeeritava majandusüksuse puhul olulisi nõudeid ja juhiseid: esiteks saab kasutaja teha valiku digitaalse ja tavalise GAM-i vahel ning edasi on loodud juba erinevad profiilid nii börsiettevõtete, teiste avaliku huvi üksuste kui ka lihtsamate majandusüksuste auditeerimiseks.

EY jätkab meetodika väljatöötamist, et käsitleda muudatusi ja täiendusi auditeerimis- ja muudes kutsestandardites ning muudatusi ettevõtete finantsaruandlusprotsessides ning tõhustada suuniseid küsimustes, mis on olulised ettevõtete sidusrühmadele, nagu kliimaga seotud riskid, küberrisk ja ettevõtte poolt kujunemisyrgus tehnoloogiate kasutamine tema tegevuses või finantsaruandluse protsessides (nt automatiseerimine, tehisintellekt, plokiahel). EY auditi töövõtumeeskondadele pakutakse meetodikat, suuniseid ja ressursse, et teha kindlaks

kliimamuutustest, küberriskidest ja tehnoloogiahäiretest tulenevad ainulaadsed riskid ja neile reageerida.

Auditi metodoloogiasse on tehtud täiendusi ka vastavalt kogemusele ning väliste ja siseste kontrollide tulemustele.

Hiljuti ajakohastati EY GAMi vastavalt ISA 220 (muudetud), finantsaruannete auditi kvaliteedikontrolli, ISQM 1, audiitorühingute kvaliteedi juhtimise või finantsaruannete või muude kinnituste või seotud teenuste ülevaadete kvaliteedi juhtimise nõuetele ning Rahvusvahelise Eetikanormide Nõukogu kutseliste raamatupidajate eetikakoodeksi uutele sõltumatuse nõuetele. Tagati võimalus rakendada uusi ja muudetud nõudeid.

Lisaks jälgitakse nii praeguseid kui ka uusi arenguid ning väljastatakse aegsasti teavitusi auditi planeerimise ja läbiviimise kohta, mis suunavad tähelepanu nii valdkondadele, millele on kontrollide käigus tähelepanu juhitud, kui ka kohalike järelevalveorganite ja auditivaldkonda reguleerivate sõltumatute asutuste rahvusvahelise foorumi (IFIAR) peamiste huvipunktidele.

Oleme välja andnud raamatupidamis- ja auditeerimiskaalutlused, kui auditeeritakse ettevõtteid, mis on pangandussektori hiljutiste maksejõuetuse juhtumite ja maksejõuetusele lähedaste juhtumite tõttu ohustatud, samuti selleks, et reageerida muutuvatele majandustingimustele, sealhulgas inflatsiooni süvenemisele ja intressimäärade tõusule.

Tehnoloogia sertifitseerimine

EY-s on kindel globaalne sertifitseerimisprotsess, mis aitab tagada, et auditi töövõttes kasutatav tehnoloogia on selleks sobiv (st vastab selle eesmärkidele, sobib konkreetse auditi tingimustes kasutamiseks ning EY töötajatel on tehnoloogilise lahenduse kasutamiseks vajalikud oskused ja teadmised).

Sertifitseerimisel hinnatakse muu hulgas seda, kas lahenduse kasutamiseks on auditi tõendusmaterjali seisukohast selge eesmärk, kas seda on nõuetekohaselt testitud, kas selle rakendamise toetamiseks on olemas vajalik metodoloogia, võimalused ja koolitused ning kas ning kas kõigi asjakohaste õiguslike ja regulatiivsete nõuetega (nt andmekaitse) on arvestatud.

Teave ja teabevahetus

Info- ja teabevahetuskomponent on ISQM 1 uus komponent teabe hankimiseks, loomiseks või kasutamiseks ning teabe edastamiseks, et võimaldada

kvaliteedi juhtimise süsteemi kavandamist, rakendamist ja toimimist. Komponendi kvaliteedieesmärgid on suunatud tõhusale kahepoolsele teabevahetusele järgmiste valdkondade vahel:

- Personal
- EY võrgustiku liikmesettevõtted
- Välised osapooled
- Teenuseosutajad

Tõhus kahesuunaline teabevahetus on oluline kvaliteedi juhtimise süsteemi toimimiseks ja auditi töövõtude tegemiseks. Globaalses kvaliteedi juhtimise süsteemi põhimõtetes sätestatakse nõuded EYG liikmesettevõtetele, et nad suhtleksid nii sisemiselt kui ka väliselt liikmesettevõtte kvaliteedi juhtimise süsteemi teemal.

Kvaliteedi juhtimise süsteemi seire ja puuduste kõrvaldamise protsess on kvaliteedi juhtimise süsteemi, sealhulgas auditi kvaliteedi seirel EY protsessi nurgakivi. EY Eesti on sisse seadnud kvaliteedi juhtimise süsteemi seire ja puuduste kõrvaldamise protsessi, et:

- Anda asjakohast, usaldusväärset ja õigeaegset teavet EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi kavandamise, rakendamise ja toimimise kohta
- Luua alus puuduste kindlakstegemiseks
- Võtta asjakohaseid meetmeid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks

EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi kavandamise, rakendamise ja toimimise kohta saadud seire ja puuduste kõrvaldamise protsessist saadud teavet hinnatakse, et teha järeldus EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi eesmärkide saavutamise tulemuslikkuse kohta.

Kvaliteedi juhtimise süsteemi seire hõlmab järgmist:

- Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimine
- Siseste ja väliste töövõtude inspekteerimine
- Muu seiretegevus (näitlik ja mitteammendav loetelu):
 - Testid, millega kontrollitakse EY Eesti ja selle töötajate vastavust sõltumatusega seotud eetikanõuetele
 - Kvaliteedi juhtimise süsteemiga seotud väliste reguleerivate asutuste kvaliteedikriitika
 - Eetika vihjeliini kaudu teatatud probleemid

Seire ja puuduste kõrvaldamise protsess viiakse igal aastal läbi kvaliteedi juhtimise süsteemi globaalsete seire ja puuduste kõrvaldamise põhimõtete alusel, mis on näide globaalsest intellektuaalsest töövahendist, mis on ette nähtud järjepidevuse tagamiseks EY Eesti

kvaliteedi juhtimise süsteemi rakendamisel. Seire ja puuduste kõrvaldamise protsessi koordineerivad ja jälgivad PPD globaalsed esindajad, keda omakorda kontrollib auditi globaalne juhtkond.

Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimine

Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid on välja töötatud ja rakendatud, et maandada kvaliteediriske. EY Eesti kvaliteedi juhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide testimise eesmärk on teha kindlaks, kas kvaliteedi juhtimise süsteemi peamised kontrollimehhanismid:

- on kavandatud ja rakendatud ning toimivad vastavalt kontrolli eest vastutava isiku arusaamisele ja selle dokumentidele;
- on õigeaegselt kasutusele võetud kontrolli eest vastutava isiku / kontrolli tegija poolt, kes on kindlaks määratud kvaliteedi juhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide kavandamisel;
- töid kaasa mis tahes tuvastatud probleemide (kogunenud teave) õigeaegse lahendamise;
- põhinesid usaldusväärsel teabel (st kvaliteedi juhtimise süsteemi peamiste kontrollimehhanismide tegemisel kasutatud teave on täielik ja täpne, kui see on asjakohane).

Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamisi kontrollimehhanisme testivad isikud on pädevad ja objektiivsed ning kontrolli eest vastutavatest isikutest ja kontrollide tegijatest sõltumatud. Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamisi kontrollimehhanisme testivad isikud on kvalifitseeritud auditispetsialistid, kelle üle teevad järelevalvet auditijuhid, kellel on rohkem kui seitse aastat kogemust kontrollimehhanismide testimisel ja auditeerimisel. Kvaliteedi juhtimise süsteemi peamisi kontrollimehhanisme testivad isikud tegutsevad riigi PPD juhtimisel.

Auditi kvaliteedikontrollid

EY Eesti rakendab globaalset AQR-programmi, edastab oma tulemused ning töötab nende põhjal välja vastavad tegevuskavad. Globaalne AQR-programm vastab rahvusvahelises kvaliteedijuhtimise standardis ISQM 1 esitatud nõuetele ja suunistele ning vajadusel täiendatakse seda, et see vastaks ka EY Eesti kutsestandarditele ja regulatiivsetele nõuetele. AQR-programm aitab kaasa ka EY Eesti jätkuvatele püüdlustele teha kindlaks valdkonnad, kus me saaksime oma tegevust parandada või põhimõtteid ja protseduure täiustada.

Auditi kvaliteedi kontrollid hõlmavad vähemalt ühe lõpetatud töövõtu tsüklilist kontrollimist iga vastutava partneri kohta. Igal aastal valitakse ülevaatamisele kuuluvad töövõttud riskidel põhineval meetodil, keskendudes suurtele, keerukatele või olulise avaliku

huviga seotud töövõttudele, kus võib esineda ettenägematuid asjaolusid. Globaalne AQR-programm hõlmab üksikasjalikku riskile keskenduvat toimikute ülevaatust, kaasates laia valikut börsi- ja börsivälise ettevõtete, avaliku huvi üksuste ja mitte avaliku huvi üksuste audititöövõtte, mille käigus hinnatakse vastavust sise-eeskirjadele, EY GAM-i nõuetele ning asjakohastele kohalikele kutsestandarditele ja regulatiivsetele nõuetele. Samuti kuuluvad valikusse auditi töövõtumeeskondade poolt osutatavate auditivälise kindlustandvate teenuste ülevaatused. Neis hinnatakse vastavust asjakohastele kutsestandarditele ja sise-eeskirjadele, mida tuleks auditivälise kindlustandvate teenuste osutamisel rakendada.

Globaalne AQR-programm täiendab väliseid inspekteerimistegevusi, nagu järelevalveinspeksiooni kontrollid ja välised vastastikused eksperthinnangud. Samuti annab programm hea ülevaate meie vastavusest regulatiivsetele nõuetele, kutsestandarditele ja sise-eeskirjadele.

AQR-i ülevaatajad ja meeskonnajuhid valitakse vastavalt nende oskustele ja kutsealasele pädevusele raamatupidamisarvestuse ja auditeerimise valdkonnas ning nende spetsialiseeritusele tööstusharus. Tihti töötavad nad globaalses AQR-programmis mitu aastat ning on programmi rakendamisel tõeliselt kogenud. Kontrollimisel osalevad meeskonnajuhid ja ülevaatajad määratakse tavaliselt väljastpoolt nende peakontorit ning nad on kontrollitavatest töövõttudest ja meeskondadest sõltumatud.

Globaalset AQR-programmi täiendab programm, mis hõlmab teiste auditi- ja seotud teenuste töövõttude kontrolle, olenemata sellest, milline tegevusvaldkond tööd teeb. Seda nimetatakse muu auditivaldkonna kvaliteedi läbivaatamise (OAQR) programmiks.

AQR- ja OAQR-protsesside tulemused võetakse kokku globaalsel tasandil (muu hulgas eraldi ka piirkondade ja regioonide kaupa), tuues välja kõik peamised valdkonnad, kus tulemuste kohaselt on veel arenguruumi. Tulemuste kokkuvõtet jagatakse kõigi võrgustiku ettevõtetega. AQR-programmi, järelevalveinspeksiooni kontrollide ning eksperthinnangute käigus esitatud auditi kvaliteediküsimuste lahendamise meetmed vaatab läbi meie auditijuhtkond ja PPD. Need programmid annavad tegevuste jälgimisest olulist tagasisidet meie kvaliteedijuhtimise süsteemi ja pidevate kvaliteedi parandamise püüdluste suunamiseks.

Väline auditi kvaliteedikontroll

EY Eesti audititegevusi kontrollib regulaarselt audiitortevuse järelevalve nõukogu. Oma kontrolli osana hindab audiitortevuse järelevalve nõukogu ettevõtte kvaliteedikontrollisüsteemi ning vaatab üle valitud töövõttud.

Eelmise kvaliteedikontrolli teostas audiitortevuse järelevalve nõukogu aastal 2022. Kõnealuse kontrolli lõpparuanne väljastati 14. detsembril 2022.

Me respektuime audiitortevuse järelevalve nõukogu poolt teostatavat kvaliteedikontrolli ja mõistame, et selle läbiviimine on meile kasulik. Me analüüsime kontrolli käigus esile kerkinud küsimusi põhjalikult, et selgitada välja, kuidas oleks meil võimalik oma auditite kvaliteeti ja kvaliteedijuhtimise süsteemi veelgi parandada. Töövõttud, mille puhul on tuvastatud olulisi puudujääke, ning teatud teised töövõttud peavad läbima algpõhjuste analüüsi (vt järgmine osa). Koos auditi kvaliteedikontrolliga (AQR) aitab väline kontroll saada hea ülevaate meie auditite kvaliteedist. Just nende kontrollide käigus saadud teadmised aitavad meil ka edaspidi kvaliteetseid auditeid pakkuda.

Audiitortevuse järelevalve nõukogu teatas välise kvaliteedikontrolli lõppedes, et EY Eesti läbis kontrolli edukalt ning meie auditeerimistegevus vastab kõigile asjakohastele nõuetele (roheline). Audiitortevuse järelevalve nõukogu auditi kvaliteedikontrolli hindamiskaala järgi on see parim võimalik tulemus. Audiitortevuse järelevalve nõukogu kohta leiab informatsiooni aadressilt www.ajn.ee.

Algpõhjuste analüüs ja tegevuskavad

Töövõttude tasandil toimuv algpõhjuste analüüs on EY kvaliteedi parandamise raamistiku keskne osa, mis annab detailse hinnangu audiitorkontrolli tulemuse aluseks olnud algpõhjuste kohta. Iga algpõhjuse leide analüüsitakse üksikasjalikult. Selle analüüsimine võimaldab paremini mõista nii positiivsete kui ka negatiivsete kontrollitulemuste tagamaid. Võimaldab meil keskenduda olulisele käitumisele, mis viib positiivsete ja kvaliteetsete tulemusteni, mis on oluline ja aluseks pidevale täiustamisele.

Kui töövõttude algpõhjuste analüüs on lõpule viidud, vastutavad EYG liikmesettevõtted oma portfelli tulemuste hindamise eest, pöörates erilist tähelepanu ulatuslike probleemide väljaselgitamisele ja puuduste kõrvaldamiseks parandusmeetmete kavade väljatöötamisele.

Auditi kvaliteedinäitajad

Üldise kvaliteedijuhtimise süsteemi iga-aastase hindamise tulemuste kõrval jälgib auditijuhtkond ka EY strateegia ja kvaliteedieesmärkide saavutamist, kasutades selleks kombinatsiooni erinevatest mõõdikutest või auditi kvaliteedinäitajatest. Kuigi ükski mõõdik ega mõõdikute kogum ei ole võimeline auditi kvaliteeti adekvaatselt peegeldama, võib teatud mõõdikuid kasutades auditi kvaliteedist siiski piisava ülevaate saada.

Tänu EY organisatsiooni vahendite, tavade ja poliitika tugevale ülemaailmsele integreerimisele kogutakse iga kuu mitmesugustel teemadel riigipõhiseid andmeid. Auditi kvaliteedinäitajad hõlmavad nii juhtivaid kui ka mahajäänud kvaliteedinäitajaid ning katavad täitmise, talentide, puuduste kõrvaldamise ja arenguga seotud teemasid. Iga auditi kvaliteedinäitajat mõõdetakse kindlaks määratud geograafiliselt spetsiifiliste ja ülemaailmsete eesmärkide alusel, kusjuures võõrväärtused nõuavad hindamise ja puuduste kõrvaldamise kava. Auditi kvaliteedinäitajad on ka kooskõlas EY aruandlusraamistikuga, et tugevdada riikide juhtide võrgustiku prioriteete, ning need vaadatakse igal aastal läbi, et aidata tagada, et need on jätkuvalt asjakohased ja reageerivad kvaliteetsetele algatustele.

EY auditi kvaliteedinäitajad on näiteks järgmised:

- Sise- ja väliskontrolli tulemused
- Töövõttude vahe-eesmärkide täitmine
- Andmete säilitamine
- Sõltumatus
- Kohustusliku õppe juurutamine

Auditi kvaliteedinäitajad vaadatakse igal aastal uuesti läbi, et tagada nende asjakohasus ja vastavus kvaliteedialgatustele.

Globaalsed kvaliteedinäitajad aitavad juhtkonnal hinnata, kas konkreetne meede omab soovitud mõju, ning annavad sekkumise vajadusest varakult teada.

Kvaliteedi juhtimise süsteemi puuduste ja algpõhjuste tuvastamine ja hindamine

Tulemused on teave kvaliteedi juhtimise süsteemi kavandamise, rakendamise ja toimimise kohta, mis näitab, et võib esineda üks või mitu puudust. Tulemused kogutakse seiretegevuse tulemuste põhjal. EY Eesti hindab iga tulemust või leidude kogumit, võttes arvesse tulemus(t)e suhtelist tähtsust, et teha kindlaks, kas esineb puudus. Võimalikud tulemused on kindlaks tehtud ja nende hindamine on kvaliteedi juhtimise süsteemi kontrollikomitee poolt läbi vaadatud.

Kui tuvastatakse puudusi, viiakse läbi algpõhjuse leidmise protsess, et teha kindlaks algpõhjus, hinnata puuduse raskust ja levikut ning töötada välja puuduste kõrvaldamise meetmed.

Globaalse ja piirkondliku kutsetegevuse ja auditivaldkonna juhtimise esindajad kohtuvad korrapäraselt, et vaadata läbi seiretegevuse tulemused ning tulemuste ja puuduste hindamine, et tagada tulemuste tuvastamise ja hindamise ning puuduste hindamise ja algpõhjuste hindamise raamistiku järjepidev kohaldamine, nagu on kirjeldatud globaalsetes kvaliteedi juhtimise süsteemi seire ja puuduste kõrvaldamise põhimõtetes.

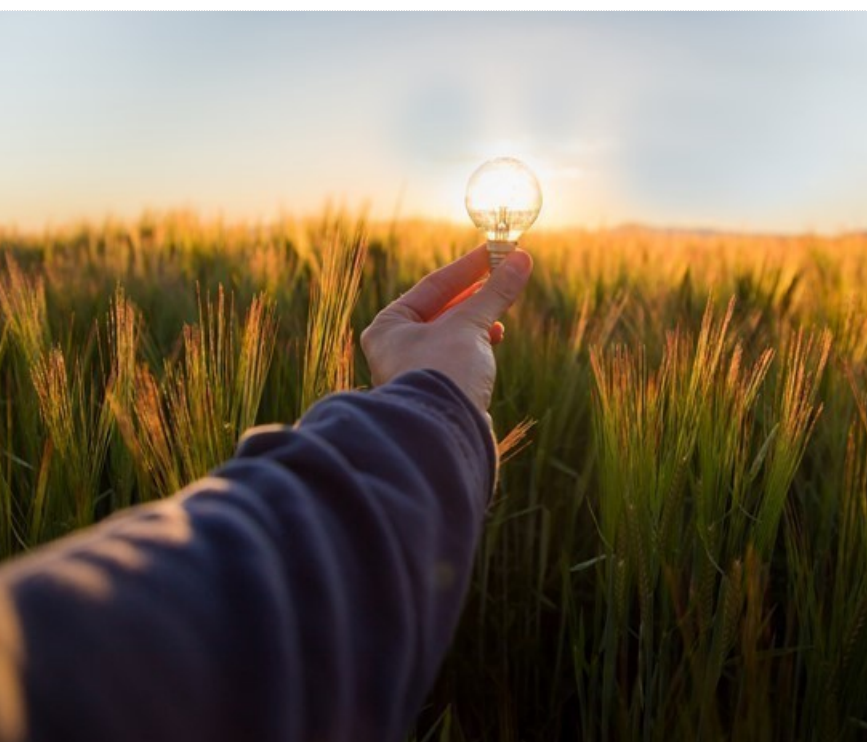

Kvaliteedi juhtimise süsteemi kvaliteedi parandamise kavad

Tuvastatud puuduste jaoks töötatakse välja EY Eesti kvaliteedi parandamise kavad, mis hõlmavad järgmist:

- Tuvastatud puuduse mõju vähendamine
- Tuvastatud puuduste õigeaegne kõrvaldamine
- Puuduste kõrvaldamise meetmete tõhususe hindamine

Kvaliteedi parandamise kavad töötab välja Baltikumi kvaliteedi tagamise juht ning need vaatab läbi Baltikumi PPD, et aidata tagada kavandatud meetmete sobivus.

Kvaliteeti toetav infrastruktuur

Kvaliteeti toetav infrastruktuur

Strateegia

NextWave on EY globaalne strateegia ja eesmärk pakkuda oma klientidele, töötajatele ja ühiskonnale pikaajalist väärtust. See on andnud EY-le tugeva aluse kohanemiseks ja innovatsiooniks, samal ajal kui EY paremini toimiva maailma loomise eesmärk inspireerib jätkuvalt EY töötajaid EY teadmiste, oskuste ja kogemuste rakendamisel selleks, et toetada ühiskonda, kus nad kõik elavad ja töötavad. EY liikmesettevõtete väärtustloovad teenused aitavad tõsta ettevõtete ja kapitaliturude usaldusväärsust, toetades jätkusuutliku ja pikaajalise väärtuse loomist.

EY audititeenuste puhul on NextWave'i strateegia aluseks tõdemus, et turge on kujundamas hetkel põhjalikult ümber radikaalsed muutused andmete ja tehnoloogia vallas, kliima- ja demograafilised muutused ning globaliseerumine, mis tähendab, et EY-l on vaja kiiresti reageerida üha kasvavale nõudlusele kindlustunde ja usaldusväärsuse järele.

Vastuseks on EY audititalitused alustanud mitmeaastase ulatuslike muutuste kavaga auditimeeskondades, -protsessides ja -tehnoloogias. Nende muutuste keerises rakendab EY jätkuvalt oma liikmesettevõtete suurimat väärtust kvaliteedi tagamisel ja usalduse loomisel ehk EY töötajate loomupärasteid tugevusi. Kuna EY annab oma töötajatele pidevalt võimalusi oskuste ja kogemuste täiendamiseks ning on kujundamas ümber ka seda, kuidas EY meeskonnad töötavad, (juhindudes oma tegevuses intuiitivest metodoloogias ning muutes pakutavad audititeenused rohkem andme- ja tehnoloogiapõhiseks) suudavad nad täita senisest veelgi paremini EY avaliku huvi teenimise eesmärki.

Tänu meie digivõimekuse arendamisele ja integreerimisele toetuvale andmekesksele lähenemisele suudavad EY meeskonnad osutada kvaliteetseid audititeenuseid sõltumatult, ausalt, objektiivselt ja kutsealase skeptitsismiga. EY liikmesettevõtted korraldavad oma auditispetsialistidele täiendavaid koolitusi ja loovad lisavõimalusi, et aidata neil pettusi avastada. Andmekeskne lähenemine ja põhjalikud koolitused aitavad omandada EY meeskondadel üha uusi kogemusi, et nad saaksid pühendada rohkem aega riskidega tegelemisele ning oma kutsealase otsustuse rakendamisele. EY liikmesettevõtete pilk on suunatud ka muudatuste sisseviimisel kindlalt tulevikku. Muu hulgas pööratakse kõrgendatud tähelepanu andmeanalüüsi arendamisele ning pakutakse auditi kvaliteedi tagamiseks täiendavat infot, mida oskavad hinnata nii EY liikmesettevõtete auditeeritavad

ettevõtted kui ka kapitaliturud. Tänu tipptasemel tehnoloogiate rakendamisele annavad EY audititeenused hindamatu panuse EY paremini toimiva maailma loomise eesmärgi saavutamisesse.

Andmed ja tehnoloogia kujundavad jätkuvalt auditit ümber ja toetavad kapitaliturude muutuvaid vajadusi. 2022. aasta juunis teatas EY organisatsioon 1 miljardi USA dollari suurusest investeringust järgmise põlvkonna tehnoloogiaplatvormi arendamisse. See integreeritud platvorm tugineb EY auditi tipptasemel tehnoloogiapaketi juba olemasolevatele tugevatele alustele, mis parandab auditi kvaliteeti ja väärtust auditeeritavate ettevõtete jaoks, edendades usaldust, läbipaistvust ja ümberkujundamist. See pakub uusi andmetele juurdepääsu võimalusi ja täiustatud analüüsi, hõlmab uusi äriteabe ja tehisintellekti vorme ning suurendab auditeeritavate ettevõtete ja EY inimeste kasutuskogemust – need on kõik kvaliteetsete auditite läbiviimise olulised komponendid.

Globaalne auditikvaliteedi komitee

EY globaalne auditikvaliteedi komitee (Global Audit Quality Committee ehk GAQC) koosneb EY kõige kogenumatest, väga asjakohastest, laialdastest ja mitmekesistest kogemustega juhtidest. GAQC nõustab EY auditi valdkonna juhte mitmetes äri, tegevust, kultuuri, talendistrateegiat, üld- ja riskijuhtimist puudutavates küsimustes, mis kõik mõjutavad ühel või teisel viisil auditi kvaliteeti.

Komitee otsib uuenduslikke ideid ja meetodeid kvaliteetsete auditite läbiviimiseks, et parimaid tavasid oleks võimalik jagada kogu organisatsioonis. See on õppimise ja tagasiside varasalv ning annab esmase sisendi auditi kvaliteedinäitajatele ja muudesse kvaliteediseire tegevustesse, mis aitavad tagada pideva arengu.

Kvaliteedijuhid

EY Quality Enablement Leadersi (QEL) võrgustik on auditivaldkonna kõrgema tasandi juhtide rühm üle kogu maailma, kes aitavad parandada auditi kvaliteeti, võimestades töövõtumeeskondi ja edendades ülemaailmses auditipraktikas tipptaset.

Auditimeeskondade võimestamist võimaldavad:

- Auditi töövõtumeeskonna juhendamine
- Uute auditeerimisstandardite vastuvõtmisega seotud tehniline areng

- Automatiseeritud tööriistade ja tehnikate kasutamise oskuste edendamine.

Audititalituse tegevuse tiptase saavutatakse järgmiste meetmetega:

- Raamistiku väljatöötamine järjepideva tööjõuplaneerimise rakendamiseks kogu maailmas, sealhulgas töökoormuse juhtimise protokollid
- Ülemaailmsete andmeprotokollide loomine ja andmete haldamine portfelliülevaadete tegemiseks
- Põhjalike töövõtude haldamine, et toetada õigeaegset ja positiivset sekkumist.

Paljud QELiga seotud tegevused on otseselt seotud EY kvaliteedi juhtimise süsteemiga. QEL-võrgustik pakub oma tegevuse olemuse tõttu ainulaadset vaatenurka auditi kvaliteeti mõjutada võivate probleemide olemusele. QEL-võrgustik teeb auditi kvaliteedi parandamiseks sageli koostööd kutsetegevuse valdkonnaga.

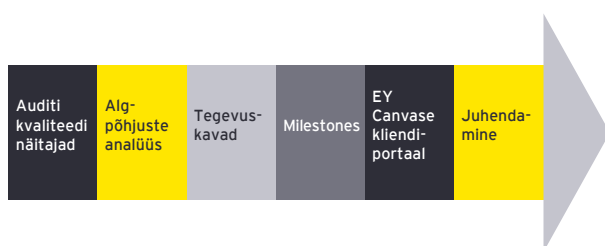

Jätkusuutlik auditi kvaliteet

Audiitorite abistamiseks nende eesmärkide täitmisel lõi EY organisatsioon jätkusuutliku auditi kvaliteedi programmi (SAQ), mis tagab raamistiku auditiga seotud muutuvate riskide käsitlemiseks. SAQ on ülemaailmselt järjepidev lähenemisviis kvaliteetsete auditite tegemiseks ja säilitamiseks kogu EY võrgustikus. See on nõudnud märkimisväärsed investeeringuid ja tekitanud positiivseid muutusi EY audiitoritele ja auditeeritud äriühingutele.

Märkimisväärsed jõupingutused, mida EY organisatsioon on teinud kvaliteedialgatuste elluviimisel ülemaailmse SAQ-programmi raames, mõjutavad positiivselt auditi kvaliteeti kogu EY võrgustikus ja auditi töövõtumeeskondade käitumist.

Põhjaliku juhtimise abil saame mõõta protsessisiseste auditite edenemist ja teha kindlaks valdkonnad, mis vajavad enne nende lõpuleviimist täiendavat tähelepanu. Põhjaliku juhtimise mitmed elemendid on ka auditi kvaliteedinäitajad, mis aitab juhtida kvaliteediauditite läbiviimise fookust ja vastust. Näited selle kohta, kuidas EY organisatsioon keskendub kvaliteedile:

Täiendavad üksikasjad nende tegevuste kohta, mida varem ei ole arutatud:

Milestones

Tõhus projektijuhtimine võimaldab auditi töövõtumeeskondadel keskenduda kogu audititsükli jooksul kõige olulisematele riskidele, tasakaalustades töökoormust paremini, eraldades riskiülesannete täitmiseks vajalikul määral aega ja tagades juhtide õigeaegse kaasamise. Vahe-eesmärgi saab seada EY Canvase kaudu. Vahe-eesmärgid, mida võimaldavad EY Canvas ja EY Canvase aruandluskeskuse tulemustabelid, jaotavad audititsükli konkreetseteks ülesanneteks koos kuupäevade ja sammudega, mis aitab saavutada õigeaegse lõpuleviimise ning asjakohase järelevalve ja kontrolli.

EY Canvase kliendiportaal

EY digiaudit võimaldab EY auditi töövõturihmel saata **EY Canvase** kaudu taotlusi dokumentide kohta, mida kasutatakse auditi toetamiseks või ettevõtte siseauditiosakonna tehtava töö tegemiseks, nagu on lubatud kohalike seaduste ja määrustega. Kliendid käsitlevad päringuid, laadivad üles dokumente ja vastavad EY Canvase kliendiportaali kaudu. Kliendid näevad päringuid, mis on suunatud neile või rühma(de)le, mille liikmed nad on.

Juhendamine

QELi juhivate juhendamisprogrammide kaudu toetatakse auditi töövõtumeeskondi, kui nad tegelevad kriitilise tähtsusega raamatupidamishinnangute ja otsustega, võtavad vastu uued või muudetud auditeerimisstandardid, kasutades samal ajal uusi tööriistu ja võimalusi. Globaalse juhendamise kaudu toimub igal aastal üle 1500 auditi töövõtu.

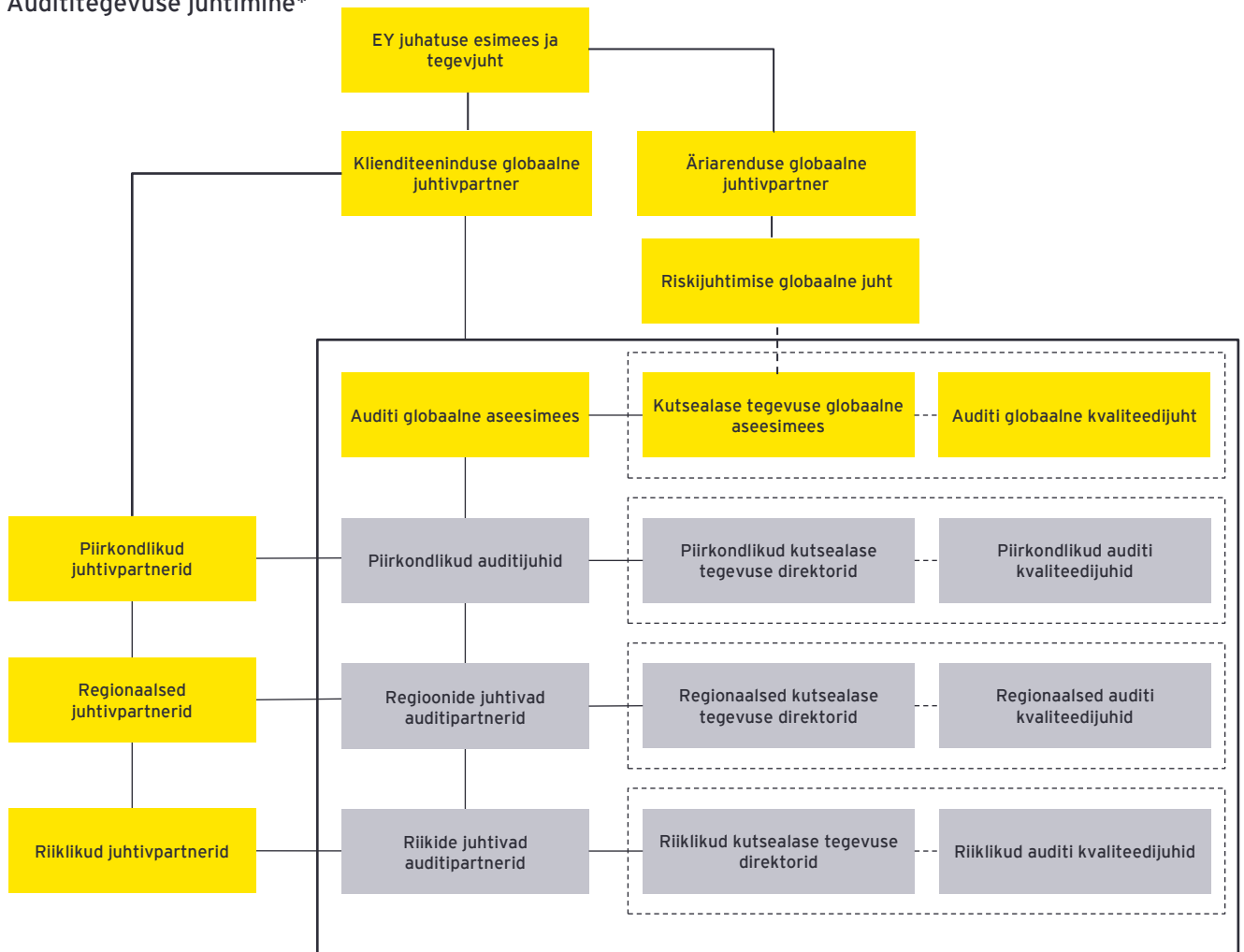
Kutsealane tegevus

Kutsealase tegevuse globaalse aseesimehe, keda kutsutakse ka kutsealase tegevuse globaalseks direktoriks (Global Professional Practice Director ehk globaalne PPD), tegevust kontrollib auditi globaalne aseesimees ning tema põhiülesandeks on globaalsete auditi kvaliteedikontrolli põhimõtete ja protseduuride kehtestamine. Piirkondlike PPD-de ning globaalse teenuste PPD tegevust jälgivad globaalne PPD ja vastava piirkonna auditijuht. See aitab tagada auditi kvaliteedi ja konsultatsiooniprotsessi suurema objektiivsuse.

Globaalne PPD juhib ja jälgib ka kutsealase tegevuse globaalse töörühma tegevust. Kõnealuse töörühma näol on tegemist raamatupidamis- ja auditistandardite valdkonna tehniliste spetsialistide globaalse võrgustikuga, kes annavad nõu raamatupidamist, auditeerimist ja finantsaruandlust puudutavates küsimustes ning viivad läbi erinevaid

tegevuse seire ja riskijuhtimise protseduure. Lisaks laiendab kutsetegevuse töörühm oma mittefinantsaruandluse suutlikkust, oodates algstandardite viimistlemist rahvusvahelise jätkusuutlikkuse standardite nõukogu poolt.

Audititegevuse juhtimine*

* Illustratiivne skeem globaalse ülesehituse näitamiseks; tegelikud aruandlusahelad võivad juriidilistel, regulatiivsetel ja/või struktuurilistel kaalutlustel erineda

Globaalne PPD juhendab EY globaalse auditi metodoloogia (EY GAM) ja sellega seotud auditipoliitika ja tehnoloogiate arendamist, jälgides, et need vastaks kõigile asjakohastele kutsestandarditele ja regulatiivsetele nõuetele. Kutsealase tegevuse globaalne tööühm jälgib ka liikmesettevõtete töötajate poolt auditite homogeenseks ja efektiivseks läbiviimiseks kasutatavate juhiste, koolitus- ja seireprogrammide ning protsesside arendamist. Globaalsed, piirkondlikud, regionaalsed ja riiklikud PPD-d, koostöös teiste samades liikmesettevõtetes töötavate spetsialistidega, on kursis EY töötajate, auditeeritavate ettevõtete ja protsessidega ning vajadusel alati valmis auditi töövõtumeeskondi nõustama.

Kutsealase tegevuse globaalse tööühma tegevuse toetamiseks kasutatakse tihti ka täiendavaid ressursse, näiteks spetsialistide võrgustikke, kes on keskendunud järgmisele:

- Sisekontrolli aruandlus ja teised EY globaalse auditi metodoloogia aspektid, mis on sellega seotud
- Konkreetsete teemade, tööstusharude ja sektorite raamatupidamise, auditeerimise ja riskidega seotud küsimused
- Konkreetset sündmuste keerulises ühiskondlikus ja poliitilises situatsioonis olevates piirkondades, pandeemiad, finantsstabiilsus ja riigivõlad ning nendega kaasnevad raamatupidamist, auditeerimist, aruandlust ja avalikustamisnõudeid puudutavad küsimused
- Üldised töövõtu- ja auditikomiteedega koostöö tegemisega seotud küsimused

Nagu eespool märgitud, on riigi PPD-l operatiivvastutus kvaliteedi juhtimise süsteemi seire eest. See hõlmab kvaliteedi juhtimise süsteemi igaaastase hindamisotsusega nõustumist või selle muutmise ettepanekuid. Kvaliteedijuhtimise süsteemi seire protsessi koordineerivad ja jälgivad PPD globaalsed esindajad.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimisfunktsiooni ülesandeks on koordineerida üleorganisatsioonilisi tegevusi, mille eesmärk on aidata EY töötajatel täita oma globaalseid ja kohalikke vastavuskohustusi ning toetada klientide teenuseid osutavaid meeskondi kvaliteetse ja tipptasemel klienditeeninduse tagamisel. Teenuste kvaliteedi tagamise ja kvaliteediga seotud riskide eest vastutavad EYG liikmesettevõtted ja nende osakonnad.

Osana laiemast riskijuhtimise raamistikust aitab riskijuhtimise globaalne juht oma muude kohustuste kõrval jälgida ka seda, kuidas kvaliteediriske

tuvastatakse ja maandatakse, ning annab oma panuse ka muude organisatsioonis esineda võivate riskide haldamisse. Riskijuhtimise prioriteetidest teavitatakse ka EYG liikmesettevõtteid.

Riskijuhtimise globaalne juht vastutab ka globaalselt homogeense riskijuhtimise raamistiku kehtestamise ning riskide juhtimise koordineerimise eest kogu EY-s.

Riskijuhtimise algatuste etteotsa määratakse liikmesettevõtete spetsialistid, kelle ülesandeks on algatusi (teiste töötajate ja spetsialistide kaasabil) juhtida, koordineerides oma tegevust osakondadega.

Riskitaset tõstvate sündmuste esinemisel uurib globaalne riskijuhtimise funktsioon EYG liikmesettevõtetelt aktiivselt, mida see periood neile nii kriisiohje kui ka toimepidevuse seisukohast õpetas. Selle tagasivaate tulemusena on tehtud olulisi muudatusi selles, kuidas EY-s kriiside ohjamise ja neile reageerimise kavandamisega tegeletakse, ja seda nii liikmesettevõtetes kui ka globaalsel tasandil. Selliste tagasivaadete tulemusel pannakse nüüd oluliselt rohkem rõhku ennetavatele tegevustele (eriti riskide tuvastamisele enne, kui need jõuavad olulist mõju avaldada) ning riskide liikmesettevõttepõhisele prioriseerimisele. Näiteks võimaldab see EY globaalsel turvalisuse meeskonnal ja regionaalsete turvajuhitide võrgustikul teha otse koostööd liikmesettevõtete kriisiohjemeeskondadega, et olla valmis kõige tõenäolisemateks ohtudeks, pakkudes oma kriisiohjetevõtte raames asjakohast väljaõpet ning tõstes ettevõtte valmisoleku täiesti uuele tasemele.

Lisaks on pööratud globaalses riskijuhtimises EY toimepidevuse planeerimisel rohkem tähelepanu ka äritegevuse vastupidavusele. Seejuures on oluline aru saada, et kriisid ei teki enamasti n-ö tühja koha pealt, vaid tavaliselt võib leida mitmeid märke, mis annavad olukorra eskaleerumisest ja kriisi peatsest saabumisest teada. Selline lähenemine võimaldab EYG liikmesettevõtetel hakata riskide maandamisega tegelema kohe, kui ilmnevad esimesed märgid sellest, et midagi võib tulevikus nende tegevust mõjutada, jätkates samal ajal oma tavapärase äritegevust. Eskalatsioonimaatriksite loomine mitmete käimasolevate ja tõenäoliste geopolitiiliste sündmuste jaoks võimaldas EY liikmesettevõtete ja regioonide riskijuhtimise kriisiohjemeeskondadel sündmuste eskaleerumisele kiiremini ja efektiivsemalt reageerida. Sellised eskalatsioonimaatriksid ja nende põhjal koostatud üksikasjalikud tegevuskavad lähevad kaugemale traditsioonilistest töötajate elu ja ohutusega seotud küsimustest, süvenedes põhjalikult teguritesse, mis võivad mõjutada liikmesettevõtte võimet efektiivselt tegutseda, nagu häired pangasüsteemides või pidevad küberründed.

Kõnealused muudatused võimaldavad EYG liikmesettevõtetel kriisides edukamalt toime tulla,

kuna neil on võimalik kasutada olukorraga tegelemiseks terviklikku lähenemist.

Lisaks on EY ülemaailmses tegevusjuhendis esitatud selged põhimõtted, mis suunavad EYs töötavate inimeste käitumist. See hõlmab EY spetsialiste, kes peavad andma teada, kui nad täheldavad käitumist, mis on arvatavasti õigusnormide, kohaldatavate kutsestandardite või EY globaalse käitumisjuhendi rikkumine.

Globaalsetes andmekaitse- ja konfidentsiaalsuspõhimõtetes (eespool käsitletud) sätestatakse nõuded tundliku ja piiratud teabe, sealhulgas isikuandmete käitlemiseks. EYG liikmesettevõtetele on jätkuvalt kohustus teavitada õigusnormide kohalikest muudatustest, kajastades pidevalt muutuvat andmete kasutamise piirangute maastikku. Globaalsed andmekaitse- ja konfidentsiaalsuspõhimõtted töötati välja kooskõlas kohaldatava õiguse, õigusraamistike (nt ELi isikuandmete kaitse üldmäärus) ja asjakohaste kutsestandarditega. Põhimõtted tagavad EYG liikmesettevõtetele ja nende töötajatele selguse ning ühendavad sellega seotud põhimõtteid ja suuniseid infoturbe, andmete säilitamise, sotsiaalmeedia kasutamise ja muude andmekaitsega seotud teemade kohta.

Küberturvalisus

Ulatuslike ja keerukate küberrünnete riski maandamine on kõigi ettevõtete igapäevase äritegevuse lahutamatuks osaks. Kuigi ükski süsteem ei ole küberrünnete suhtes päriselt immuunne, teeb EY Eesti kõik endast oleneva, et nende klientide andmed oleksid kaitstud.

EY-s lähenetakse küberturvalisusele ohtude ennetamisega, rakendades küberturvalisusega seotud riskide juhtimiseks ja minimeerimiseks globaalsel tasandil erinevaid tehnoloogiaid ja protsesse. EY infoturbe- ja andmekaitseprogrammid, mis on kooskõlas sektori parima praktika ja seadusest tulenevate nõuetega, on loodud selleks, et püüda välistada loata juurdepääs süsteemidele ja andmetele. Küberturbespetsialistidest koosnev meeskond tegeleb EY süsteemide pideva jälgimise ja kaitsmisega.

Lisaks tehnilistele ja protseduurilistele kontrollimehhanismidele on kõik EY töötajad kohustatud igal aastal kirjalikult kinnitama, et nad mõistavad globaalses eetikakoodeksis kirjeldatud põhimõtteid ja lubavad neid järgida. Samuti peavad nad osalema kohustuslikul turvateadlikkuse tõstmise koolitustel. Tehnika ja andmetega tegelemisel nõutavat hoolsust käsitletakse põhjalikult mitmetes erinevates eeskirjades, nagu globaalne

infoturvapoliitika ning globaalsed tehnika kasutamise põhimõtted. EY küberturvalisust puudutavates põhimõtetes ja protsessides rõhutatakse kiire teabevahetuse olulisust.

EY töötajad saavad regulaarselt teavitusi, kus tuletatakse neile meelde nende kohustusi kõnealuste eeskirjade järgimisel ning meenutatakse üldisi turvateadlikkuse põhimõtteid.

Mittefinantsaruandlus

EGY liikmesettevõtted osutavad mitmesuguseid mittefinantsteabe ja -aruandlusega seotud audititeenuseid. EY jätkusuutlikkuse audiitorkontrolli metodoloogia (EY Sustainability Assurance Methodology ehk EY SAM) on globaalne raamistik ühtse lähenemise tagamiseks kõigi keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisaruandluse ning jätkusuutlikkusega seotud kindlustandvate teenuste osutamisel. EY SAM võimaldab pakkuda kvaliteetseid kindlustandvaid teenuseid protsesside, hinnangute ja protseduuride järjepideva rakendamise teel kõikides kindlustandvates töövõttudes. EY SAM-i on võimalik kohandada nii vastavalt auditeeritava keskkonna-, sotsiaal- või juhtimisaruandluse olemusele kui ka kriteeriumitele, mida aruandev majandusüksus ise kõnealuse aruande koostamisel kasutab.

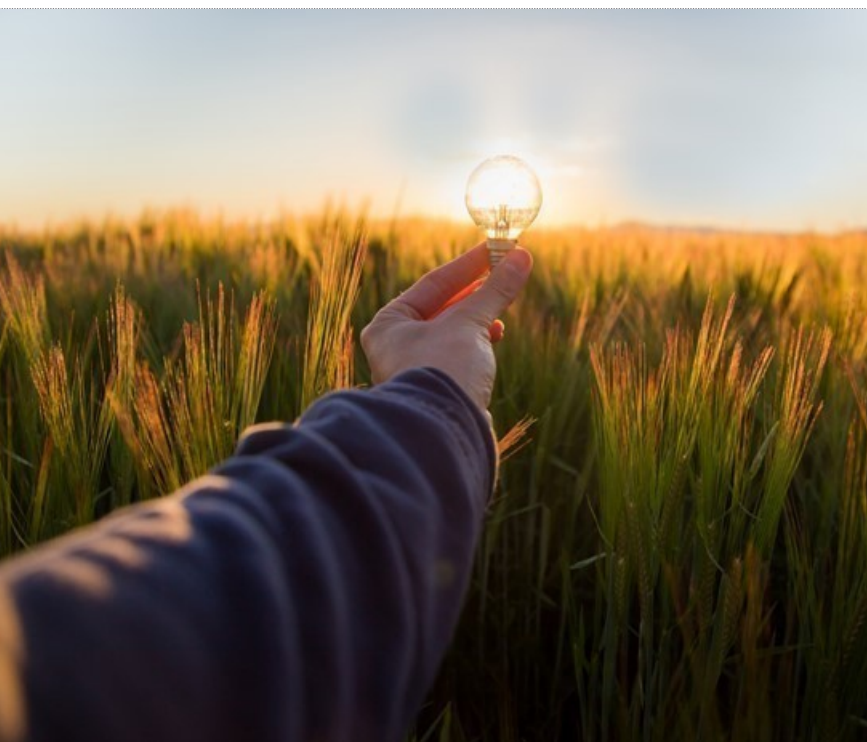
Metoodikas rõhutatakse vajadust asjakohase kutsealase skeptitsismi rakendamise järele audiitorkontrolli tegemisel, kuna keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisaruandluse nõuded ja põhimõtted on pidevas muutumises. EY SAM tugineb rahvusvahelistele kindlustandvate töövõtte standarditele (ISAE) ning seda on täiendatud vajadusel nii, et see vastaks kohalikele standarditele ning seaduste ja finantsregulatsiooni normidele.

Osana meie ja teiste EYG liikmesettevõtete kohustusest pakkuda mittefinantsaruandlusega seotud kvaliteetseid kindlustandvaid teenuseid on EY töötanud EYG liikmesettevõtete töötajatele välja juhised, koolitus- ja seireprogrammid ning protsessid selliste teenuste homogeenseks ja efektiivseks osutamiseks. See hõlmab ka EY kliimamuutuste ja jätkusuutlikkuse valdkonna pühendunud spetsialistidest koosnevat meeskonda. Samuti on välja töötatud suunised auditi töövõtumeeskondadele, et hinnata kliimarisiki mõju rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) või muude finantsaruandlusraamistike alusel koostatavatele finantsaruannetele. Globaalsed, piirkondlikud, regionaalsed ja riiklikud PPD-d, EY kvaliteedifunktsioonid ning IFRS-ekspertide töörühmad koostöös teiste samas liikmesettevõttes töötavate finants- ja jätkusuutlikkuse valdkonna spetsialistidega, on kursis mittefinantsaruandluse

maastikul toimuvate regulatiivsete muutuste, EY töötajate, klientide ja protsessidega ning vajadusel alati valmis kindlustandvate töövõtude meeskondi nõustama.

Lisaks on EY tõhustanud kvaliteedijuhtimisega seotud protsesse, et pöörata tähelepanu ka sellistele aspektidele nagu töövõtude aktsepteerimise protsess, koolitus- ja akrediteerimisnõuded ning mittefinantsaruandlusega seotud kindlustandvate teenuste tarbeks ressursside eraldamine.

EY panustab mitmetesse avaliku ja erasektori algatustesse, et parandada mittefinantsaruandluse, sealhulgas kliimariskidega seotud aruandluse kvaliteeti, võrreldavust ja järjepidevust. Need tegevused toimuvad nii globaalsel, regionaalsel kui ka riiklikul tasandil.

Sõltumatus

Sõltumatus

EY globaalsete sõltumatuse põhimõtete kohaselt peavad EY Eesti ja meie töötajad olema vastavuses konkreetsetele töövõttudele kehtivate sõltumatuse standarditega, nagu IESBA eetikakoodeks ja Eesti audiitortegevuse seaduse sõltumatuse standardid. EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted on näide EYG välja antud põhimõtetest, mis võimaldavad kvaliteedi juhtimise süsteemi toimimist ja ISQM 1 ülesannete täitmist.

Me käsitleme ja hindame sõltumatust lähtuvalt erinevatest aspektidest, milleks on muu hulgas näiteks meie ettevõtte ja töötajate finantsalased suhted, töösuhted, ärisuhted, auditeeritavatele ettevõtetele osutatavad teenused, audiitorfirma ja partnerite rotatsioonile kehtivad nõudmised, tasustamine ning vajadusel ka auditikomitee eelnev nõusolek ning partnerite tasud ja hüvitised.

Kehtivate sõltumatuse nõuete täitmata jätmine mõjutab vastava isiku karjääri ja palka puudutavaid otsuseid ning võib viia muude distsiplinaarmedetete, isegi EY Eestist lahkumiseni.

EY Eesti on võtnud kasutusele EY globaalsed rakendused, töövahendid ja tegevused, et toetada meie spetsialiste ja teisi töötajaid sõltumatuse põhimõtetest kinnipidamisel.

EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted

EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted sisaldavad sõltumatust puudutavaid nõudeid EYG liikmesettevõtetele, spetsialistidele ja teistele töötajatele. Need põhinevad IESBA koodeksil, kuid sisaldavad osades jurisdiktsioonides kohaliku seadusandliku võimu, järelevalveorgani või standardimisasutuse kehtestatud nõuetest lähtuvalt ka rangemaid nõudeid. Samuti sisaldavad põhimõtted ka suuniseid, mis aitavad sõltumatusealaseid eeskirju mõista ja rakendada. EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted on kättesaadavad ja kergesti leitavad EY sisevõrgus.

EY globaalsed sõltumatuse põhimõtted on näide globaalsest intellektuaalsest töövahendist, mida pakub Global Function, et edendada kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevust.

Globaalne sõltumatuse süsteem

Globaalne sõltumatuse süsteem (GIS) on EY sisevõrgus asuv veebipõhine süsteem, mis aitab EY spetsialistidel teha kindlaks need ettevõtted, mille osas nõutakse sõltumatust, ning tuvastada konkreetsel juhul kehtivad piirangud. Enamasti on need börsil noteeritud auditikliendid ja nendega seotud ettevõtted, kuid need võivad olla ka muud kindlustandvate töövõtude või auditivaldkonna kliendid. Töövahend sisaldab nn sugupuu andmeid, mis on seotud auditiklientide ja nende sidusettevõtetega, muude ettevõtetega, mille suhtes kohaldatakse sõltumatuse piiranguid, ning muude ettevõtetega, mille puhul sõltumatuse piirangud puuduvad. Sugupuu andmeid uuendavad klienti teenindavad töövõtumeeskonnad. Üksuse andmed sisaldavad märkeid, mis näitavad iga üksuse suhtes kohaldatavaid sõltumatuse reegleid nii, et meie töötajad saaksid teha kindlaks teenused, mida kliendile pakkuda võib, ning ka muud võimalikud ärihuvid ja -suhted.

GIS on näide tehnoloogilisest töövahendist, mida pakub Global Function, et edendada kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevust.

Globaalne seiresüsteem

Globaalne seiresüsteem (Global Monitoring System ehk GMS) on teine oluline töövahend, mis aitab teha kindlaks keelatud väärtpabereid ja teisi lubamatuid finantshuve. Kõik kõrgema tasandi spetsialistid alates juhtivkonsultandist on kohustatud sisestama GMS-i detailse info kõigi nende või nende lähimate pereliikmete omanduses olevate väärtpaberite kohta. Kui süsteemi sisestatakse keelatud väärtpaber või mõni varem sisestatud väärtpaber liigitatakse keelatud väärtpaberite alla, saab sisestaja teate ning on kohustatud väärtpaberi võõrandama. Tuvastatud eranditest järelevalvealastes küsimustes teatatakse läbi sõltumatuse juhtumitest teavitamise süsteemi.

GMS-i kaudu toimub ka sõltumatuse põhimõtetest kinnipidamise iga-aastane ja kvartaalne kinnitamine, mida on täpsemalt kirjeldatud allpool. GMS on näide tehnoloogilisest töövahendist, mis on tehtud kättesaadavaks EYG liikmesettevõtetele kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevuse tagamiseks.

Vastavus sõltumatuse nõuetele

EY on kehtestanud järgmised tegevused ja programmid, mille eesmärk on jälgida EYG liikmesettevõtete ja nende töötajate vastavust sõltumatuse nõuetele.

Sõltumatuse kinnitamine

Igal aastal kaasatakse EY Eesti piirkonnaülesesse protsessi, et kinnitada vastavust EY globaalsetele sõltumatuse põhimõtetele ja nõuetele ning teatada vajadusel tuvastatud eranditest.

Kõik EY spetsialistid peavad kinnitama kord aastas vastavust EY globaalsele eetikakoodeksile. Kõikidel klientidele teenuseid osutavatel spetsialistidel (juhtivkonsultandist kuni partnerini) ja teatud teistel isikutel sõltuvalt nende rollist või funktsioonist on kohustus kinnitada vastavust sõltumatuse põhimõtetele ja protseduuridele vähemalt kord kvartalis.

Sõltumatuse nõuetele vastavuse kontroll

EY teostab regulaarselt sisekontrolle, et hinnata liikmesettevõtete vastavust sõltumatust puudutavates küsimustes. Kontrollide käigus vaadeldakse liikmesettevõtete auditiväliseid teenuseid, ärisuhteid auditeeritavate ettevõtetega ja liikmesettevõtete vahel.

Isikute sõltumatuse nõuetele vastavuse kontroll

Igal aastal koostab EY globaalne sõltumatuse meeskond personaalse sõltumatuse testimise programmi (PICT), mis on audit selle kohta, kas isik täidab nõuet teatada majanduslikest huvidest GMSis. PICTi osana esitavad väljavalitud isikud konto väljavõtted ja muud dokumendid oma finantshuvide kohta, mida seejärel võrreldakse GMSis esitatud teabega alates asjaomasest perioodist, mida kontrollitakse, et teha kindlaks, kas tegemist on teatamata huvidega. Kõiki teatamata jäetud huve hinnatakse koos tagajärgedega, mida peetakse asjakohaseks. 2022. aastal kontrolliti EY Eestis 2 juhtivtöötajat.

Auditivälised teenused

Auditeeritavatele ettevõtetele auditiväliste teenuste osutamisel jälgib EY vastavust seda valdkonda reguleerivatele kutsestandarditele ja õigusnormidele mitmel eri viisil. Nende hulka kuuluvad näiteks sellised vahendid nagu PACE (vt lk 20) ja teenuste pakkumise referentsvahend (SORT, vt allpool) ning koolitused ja nõutavate protseduuride täitmine auditite ja sisemiste kontrollitegevuste läbiviimisel. Samuti on olemas protseduur teatud auditiväliste teenuste analüüsimiseks ja kinnitamiseks enne töö vastuvõtmist.

Globaalne sõltumatuskoolitus

EY töötab välja ja kasutab erinevaid sõltumatust käsitlevaid õppeprogramme. Et aidata säilitada sõltumatust ettevõtetest, keda EYG liikmesettevõtteid auditeerivad, peavad kõik EY spetsialistid ning ka teatud muud töötajad osa võtma iga-aastasest sõltumatuskoolitusest.

Eesmärgiks on aidata EY töötajatel mõista nende kohustusi ning võimaldada nii neil kui ka liikmesettevõtetel, kus nad töötavad, olla vaba huvidest, mida võidakse lugeda kokkusobimatuks objektiivsuse, aususe ja erapooletusega auditikliendi teenindamisel.

Iga-aastane sõltumatuskoolitus hõlmab meie sõltumatuse nõudeid ja keskendub nii viimastele muudatustele põhimõtetes kui ka korduvatele ja olulistele teemadele. Koolituse õigeaegne läbimine on kohustuslik ja seda jälgitakse rangelt.

Lisaks iga-aastasele õppeprogrammile süvendatakse töötajate sõltumatusalaseid teadmisi ka sündmuste ja materjalide abil, nagu värbamisprogrammid, vahekokkuvõtete süsteemid ning peamiste tegevusvaldkondade õppekavad.

Iga-aastane sõltumatuse õppeprogramm on näide intellektuaalsest töövahendist, mida pakub Global Function, et edendada kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevust.

Teenuste pakkumise referentsvahend (SORT)

Teenuste pakkumise referentsvahend (Service Offering Reference Tool ehk SORT) sisaldab loetelu teenustest, mida EY võib oma klientidele pakkuda. Me hindame ja jälgime oma teenuste portfelli pidevalt, et

tagada selle vastavus kutsestandarditele ja õigusnormidele ning kindlustada, et me kasutaks uute teenuste väljatöötamisel õiget metodoloogiat, protseduure ja tegevusi. Me piirame teenuste osutamist, mis võivad ohustada sõltumatust või põhjustada teisi ülemääraseid riske.

SORT annab EY töötajatele teavet EY teenuste kohta. See sisaldab suuniseid nii selle kohta, milliseid teenuseid võib pakkuda auditi- ja teistele klientidele, kui ka teavet sõltumatuse ja muude riskijuhtimisküsimuste kohta.

SORT on näide tehnoloogilisest töövahendist, mis on tehtud kättesaadavaks EYG liikmesettevõtetele, et edendada kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevust.

Ärisuhete hindamise tööriist (BRIDGE)

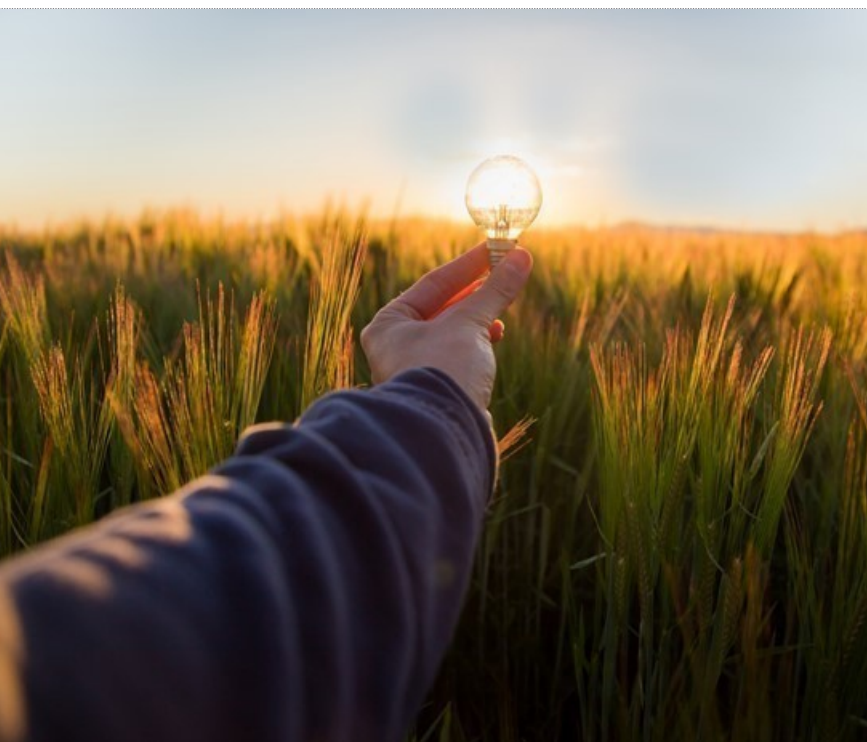
EY töötajad on kohustatud kasutama paljudes olukordades ärisuhete hindamise tööriista BRIDGE, et tunda ära kinnitust vajavad olukorrad, neid õigesti hinnata ning saada eelnev heakskiit võimalikele auditikliendiga sõlmitavatele ärisuhetele, mis aitab tagada meie vastavuse sõltumatuse nõuetele.

BRIDGE on näide tehnoloogilisest töövahendist, mis on tehtud kättesaadavaks EYG liikmesettevõtetele, et edendada kvaliteedi juhtimise süsteemi järjepidevust

Auditikomiteed ja sõltumatuse kontroll

Me mõistame kuivõrd olulist rolli mängivad auditikomiteed ja teised sarnased juhtorganid audiitori sõltumatuse kontrollimisel. Volitatud ja sõltumatud auditikomiteed on omanike seisukohast vaadatuna olulised, kuna aitavad kaitsta sõltumatust ja hoida ära huvide konflikte. Me oleme pühendunud otsekohesele ja regulaarsele kommunikatsioonile auditikomiteede ja nendega, kelle ülesandeks on valitsemine. Kvaliteedikontrolli abil jälgib ja kontrollib EY vastavust auditikomitee kommunikatsiooninõuetele ning vajadusel ka auditiväliste teenuste osutamiseks eelneva heakskiidu saamist.

Investeeringud täiendõppesse ja talentidesse

Investeeringud täiendõppesse ja talentidesse

EY töötajate arendamine

EY töötaja väärtuspakkumine (EVP) on lubadus, mille anname oma töötajatele EY Eestis töötamiseks. Aga see ei teki iseenesest; meie inimeste ülesanne on see saavutada. EY Eesti pakub võimalusi, ulatust, tehnoloogiat, õppimisvõimalusi ning mitmekesist ja kaasavat kultuuri. Meie inimeste ülesanne on kujundada nende enda erakordne kogemus EY Eesti pakutavate vahenditega.

EY EVP „Erakorraline EY kogemus on Sinu kätes“ eesmärk on võimaldada EY inimestel tegutseda teadlikult oma karjääri nimel, mis võimaldab neil saada kogemusi, õppida, omandada oskusi, mõju ja juhtimiskogemust. See aitab neil kujundada nende soovitud karjääri ning luua parem töökeskkond enda ja teiste jaoks.

EY Eesti on kindlalt otsustanud investeerida meie suurimasse varasse – meie talentidesse –, et aidata meil neile antud lubadust täita. EVP järgimine aitab meil omakorda edendada auditi kvaliteeti, luues reaalselt väärtust ja teadmisi meie poolt auditeeritavatele ettevõtetele.

Muutuv keskkond tähendab, et investeeringud erakordsetesse talentidesse tuleb teha kiiresti. Auditi töövõtumeeskonnad juba koondavad üha mitmekesisemaid oskusi ning see suundumus kiireneb alles siis, kui võetakse kasutusse uued tehnoloogiad ja auditispetsialisti roll areneb edasi. Oskuste kogumit tuleb veelgi täiustada, et hõlmata uusi pädevusi, nagu koodikirjutamine ja andmete visualiseerimine, ning uusi valdkondi, nagu mitteametlik suhtlemine (näiteks kiiresti muutuvad keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisstandardid).

Auditispetsialistid peavad mõistma ja hindama nende tehnoloogiatega seotud riske ja kaalutlusi, eriti kui ettevõtted rakendavad uusi süsteeme ja loovad uusi andmeid, mis mõjutavad finantsaruandlust, näiteks krüptorahaga tegelevad ärimudelid.

Talentidesse investeerimine peab laiemalt keskenduma uute oskuste arendamisele, võimaldades meeskondadel kasutada ära uue tehnoloogia kogu potentsiaali ja anda oma tööle uus vaatenurk.

Lisaks on EY organisatsioon võtnud meetmeid tekkivate riskidega tegelemiseks nii töötajate koolitamise kui ka nende teadlikkuse tõstmise kaudu. Infovahetus teemadel, millele meeskonnad peavad oma töös erilist tähelepanu pöörama, toimub aktiivselt kogu organisatsioonis.

Töötajate leidmine ja värbamine

Maailmas, kus talentide hulk väheneb, kus raamatupidamisharidusega lõpetanute arv kahaneb jätkuvalt, ei ole konkurents asjakohaste oskustega talentide pärast kunagi olnud suurem. Ettevõttesse uue põlvkonna tippaudiitorite palkamine on endiselt ülioluline. Hoiame oma värbajaid kursis viimaste trendide ja kuumimate teemadega auditivaldkonnas ning koolitame neid pidevalt, et neil oleks kandidaatidega suhtlemiseks alati ajakohane teadmiste pagas. Uurime ka mitmeid värbamisinnovatsiooni platvorme ja talentide ligimeelitamise algatusi, mille eesmärk on luua võrgustikke uue ja mitmekesise sihtrühmaga, kellega meil ei olnud võimalust traditsiooniliste kanalite kaudu ühendust võtta, ning uuendada viise, kuidas me oma tulevase talente ühendame ja ligi meelitame.

Näiteks eelmisel aastal kavandas EY metaversumis talendipuu. Läbi globaalsete talendiürituste on EY meeskonnad võõrustanud sadu potentsiaalseid tulevase auditispetsialiste keskkonnas, millel pole reaalsete koosolekuruumide füüsilist barjääri ning mis asendab need uue, väga interaktiivse virtuaalse maailmaga. Seni saavutatut on väga põnev – terve rida ülemaailmseid üritusi, mis aitasid tuvastada uue põlvkonna potentsiaalseid raamatupidamisspetsialiste, kes on tehnoloogiaga vägagi kodus ja kes aitavad kujundada meie elukutse tulevikku.

Teine innovatsioonialgatus, millega EY praegu tegeleb, on auditi virtuaalse töökogemuse programm, mida toetab väline müüja. See programm on mõeldud peamiselt ülikooli ja kolledži üliõpilastele, kes on oma õpingute algstaadiumis ja soovivad uurida tulevase karjäärivõimalusi. Selle programmi eesmärk on võtta üliõpilastega ühendust ja tutvustada tööd, mida EY meeskonnad auditis teevad, otsesel ja avatud viisil, eesmärgiga luua võrgustik meie tulevaste talentidega oma akadeemilise teekonna varastest etappidest.

EY kultuuriga sobivate inimeste värbamiseks on oluline arvestada mitte ainult tehniliste oskuste, vaid ka teiste omadustega, nagu suhtlemisoskus, kõrge eetilised standardid ja tahe töötada ühes meeskonnas koos teiste võimekate kolleegidega. Uutelt töötajatelt oodatakse kompromissitult ausust, head äriavaist ja juhipotentsiaali.

Töötajate hoidmine ja heaolu

Värvatud töötajate hoidmine on kvaliteetsete auditite pakkumiseks hädavajalik. Selle edukust võivad sageli mõjutada välised tegurid, näiteks turutingimused. Siiski on aga üks tegur, mis on igal pool sama: töötajate ootused.

EY töötajate jaoks on oluline leida sobiv tasakaal oma töö- ja eraelu vahel. Inimesed pööravad senisest palju enam tähelepanu sellele, et leida oma töö- ja eraelu vahel õige tasakaal. 43% EY audiitoritest teevad praegu kaks või enam päeva nädalas kaugtööd ja neil on selle tulemusena suurem heaolukogemus.

Personali valdkonnas on keskendutud üha enam heaolule ja EY töötajate igapäevase kogemuse parandamisele ettevõttes. Üldesmärk on juurutada heaolukultuur juhtimisega seotud pühendumise kaudu, et pakkuda rahalist, füüsilist, emotsionaalset ja sotsiaalset tuge, mis võimaldab EY inimestel anda endast parim. Praktikas võib see hõlmata tööjaotuse võrdset tasakaalustamist ja tökete kõrvaldamist, mis on varem takistanud spetsialistidel seada ja kinni pidada tervislikest piiridest.

Mida paremini suudab EY oma töötajate heaolu toetada, seda tõenäolisem on see, et nad otsustavad oma karjääri ka edaspidi EY võrgustikus jätkata.

On vähe tõenäoline, et uued tööturule sisenejad otsustavad töötada kogu oma karjääri aga samas ettevõttes. Töötajate hoidmiseks tuleb nüüd keskenduda seega rohkem teekonnale kui lõppeesmärgile.

Suuremat tähelepanu pööratakse ka audiitorite töövõtumeeskondadesse määramisele, jälgides, et nad leiaksid seal alati võimalusi oma teadmiste täiendamiseks ja karjääriredelil tõusmiseks.

Personaliseeritud karjäär mitmekesiste kogemustega

Töötajaskond muutub mitmekesisemaks nii oma tausta, oskuste kui ka hariduse poolest ning koos sellega muutuvad ka nende püüdlused ja eesmärgid. Kuna organisatsiooni tuleb rohkem erioskustega inimesi, on EYG liikmesettevõtted loomas töötajatele paindlikumaid karjäärivõimalusi, mis põhinevad tulevikku suunatud teenuste osutamise mudelil.

Tööjõud on arenemas ja erinevatel töötajatel on sageli erinevad karjääriootused ning seetõttu antakse kõigile töötajatele juurdepääs vajalikele tööriistadele ja protsessidele, mis võimaldavad neil oma karjääri ise juhtida. Individuaalsemad karjäärivõimalused on uute töötajate leidmiseks ning olemasolevate töötajate arendamiseks ja hoidmiseks üliolulised.

Edutamisel lähtutakse töötaja oskustest, mitte töötatud aastate arvust. Näiteks kasutab EY nüüd rohkem paindlikku edutamismudelit, kus töötaja saab ametikõrgenduse siis, kui on selleks valmis – varem tuli alati oodata kindlaid kuupäevi, kus edutamised toimusid.

Karjäärivõimaluste mitmekesistamine on osutunud edukaks. 2023. aasta märtsi töötajate seas korraldatud küsitlusele vastates märkis 82% vastanutest, et nad teavad, milliseid oskusi nad oma unistuste karjääri loomiseks vajavad.

Mobiilsus

Organisatsioonis, mis hõlmab rohkem kui 150 jurisdiktsiooni, on üks võimsamaid kogemusi, mida EYG liikmesettevõtted saavad oma inimestele pakkuda, võimalus töötada kultuuride ja piiride üleselt. Inimesed liituvad EYga erakordsete ja mitmekesiste kogemuste saamiseks, kusjuures rohkem kui 90% liikmesettevõtete uuestest töötajatest EY auditivaldkonnas on motiveeritud liituma väga globaalselt integreeritud organisatsiooniga.

EYG liikmesettevõtted pakuvad mitmesuguseid tellitavaid liikuvuslahendusi ja -programme, mille tulemusena suureneb sel aastal uute auditivaldkonna liikuvusülesannete arv rohkem kui 100%. Globaalne mobiilsusplatvorm Mobility4U võimaldab näha kõiki globaalseid töötamise võimalusi nüüd ühest kohast. See hõlmab ka töövahetusprogramme, kus töötaja saab mõne EY kolleegiga kas pika- või lühiajaliselt rollid vahetada. Tähelepanu pööratakse konkreetsete ettevõtluspõhiste liikuvusalgatuste võimaldamisele, mis annavad inimestele võimaluse õppida või jagada konkreetseid teadmisi ja oskusi. Jätkuvad ka strateegilised liikuvusprogrammid liikmesettevõtete partneritele ja tulevastele juhtidele, mis toetavad eelkõige areneva turuga piirkondi.

Pandeemiajärgselt on EYG liikmesettevõtted üha enam võimelised pakkuma virtuaalseid liikuvuskogemusi. Need annavad kasu piiriülesest töötamisest uute meeskondadega ja võimaldavad EY inimestel laiendada oma ülemaailmseid võrgustikke.

Investeeringutasuvuse analüüs näitas, et rahvusvahelised kogemused suurenesid (+15%) ja mõjutasid positiivselt karjäärivõimalusi. 95% liikuvust kasutanutest teatas positiivsest mõjust, mida avaldab ühe-aastane lähetus, 97% vastanutest ütles, et nende rahvusvaheline lähetuskogemus oli erakordne ja 95% soovitas EY liikuvusvõimalust.

Tulemusjuhtimine

EY-I on tulemuslikkuse juhtimise raamistik LEAD, mis toetab meie inimeste karjääri, inspireerib nende kasvu ja tunnustab väärtust, mida nad toovad EY Eestile. Pideva tagasiside, juhendajate nõustamise ja arenguvestluste abil viib LEAD töötaja karjääri kooskõlla EY strateegiaga ning aitab neil keskenduda oma tuleviku kujundamisele. Töötaja näidikupaneel annab nende tulemustest ülevaate võrrelduna „Transformative Leadership“ dimensiooni (sh kvaliteet, riskijuhtimine, tehniline pädevus, töövõttude näitajad). Aasta jooksul saadud tagasiside summeeritakse ning kasutatakse sisendina erinevate kompensatsioonimeetmete rakendamisel.

Raamistikus on kesksel kohal pidev suhtlemine oma juhendajaga, näiteks erinevaid karjääri võimalusi, kaasava ja õiglase keskkonna loomist või õppimist ja uute kogemuste omandamist puudutataval teemadel. See aitab leida võimalusi edasiseks arenguks ning arendada tulevikku vaatavaid oskusi.

Tulemusjuhtimisraamistik ei piirdu ainult tavatöötajatega, vaid on mõeldud ka kõikide EYG liikmesettevõtete partnerite jaoks üle kogu maailma. See tugevdab globaalset strateegiat, ühendades nende tulemuse laiemate eesmärkide ja väärtustega. Protsess koosneb eesmärkide seadmisest, pidevast tagasisidest, isikliku arengu planeerimisest ja igaaastasest tulemuste ülevaatusest, mis kõik on tihedalt seotud partnerite tunnustamise ja tasustamisega. Partnerite eesmärkide ja tulemuste dokumenteerimine on hindamise alustalaks. Liikmesettevõtte partneri eesmärgid peavad vastama mitmetele kohalikele ja globaalsetele prioriteetidele, millest kõige olulisem on kvaliteet.

Töötajate kaasamine

Töötajate kõrge kaasatus annab mõista, et ettevõtte on suutnud luua õige organisatsioonikultuuri. Auditispetsialistid tahavad tunda, et nende tööandja hoolib nende edusammudest ja tööga rahulolust. EY töötajate ambitsioonide, murede ja raskuste mõistmine võimaldab pakkuda neile paremat keskkonda, kus nad saaksid oma võimeid realiseerida.

Kaasatuse taset jälgitakse regulaarselt erinevate kanalite kaudu ning 2023. aasta märtsis EY töötajate seas korraldatud küsitluse kohaselt hindasid 73% auditispetsialistidest oma kaasatust heaks (1% enam kui aastal 2022).

Kaasatuse tõstmiseks on oluline EY töötajate seisukohti ja muresid kuulata. Oma töötajate kuulamisega annab EY neile võimaluse kogu oma EY

teekonna vältel kaasa rääkida, et me teaksime täpselt, mida nad vajavad ja mida saab EY nende aitamiseks ära teha. EY töötajate pidevas muutumises ja arengus olevate seisukohtade ja kogemuste mõistmine on oluline, et pakkuda neile EY-s ainulaadset kogemust.

EY töötajate küsitlust viiakse läbi kolm korda aastas, et koguda töötajate tagasisidet kaasamise ja töötajate hoidmise põhinäitajate kohta. Iga küsitlus keskendub erinevatele strateegilistele valdkondadele (karjäär, õppimine, oskused jne) ning hõlmab muidki aktuaalseid teemasid.

Oluline komponent EY töötajate kuulamise strateegias on ka meeskonnas töötamise kogemuse uuring, mille eesmärk on parandada ja ühtlustada meie töövõtumeeskondade igapäevast kogemust. Selle raames peavad meeskonnaliikmed täitma tagasisideküsimustiku, kus hindavad oma kogemusi konkreetse töövõtu vältel viiepalliskaalal. See tagasiside annab töövõtumeeskonnas toimuvast hea ülevaate ning võimaldab tuvastada, mida ja kuidas peaks nende tegevuses muutma.

EY Assurance juhib algatust „Global Voices“, mis ühendab 200 väga heade oskustega noorspetsialisti üle kogu maailma ja kõigis allvaldkondades. Selle eesmärk on suurendada ja kaasata EYG liikmesettevõtete töötajaid, saades nende tagasisidet mitmesugustel strateegilisel tähtsusega teemadel, et laiendada juhtimisperspektiive. Juhtimismeeskonnad on üha rohkem kaasatud ja motiveeritud mõistma kontserni vaatenurki ärikriitilistele väljakutsetele, nagu talentide hoidmine, tehnoloogia ja innovatsioon ning keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalane ning ühiskondlik mõju.

Auditi akadeemia

Auditi akadeemia on EY globaalne õppeprogramm audiitoritele. Selle käigus omandavad audiitorid põhioskused ja saavad täiendõpet - näiteks uued oskused EY digiauditi toetamiseks. Igal aastal kohandatakse auditi akadeemia sisu ja fookust, et käsitleda uusi tehnoloogiaid ja strateegilisi prioriteete, mis edendavad auditi kvaliteeti. Muudatused kinnitab auditijuhtkond, järgides EY globaalse audiitorite koolitamise juhtkomitee soovitusi.

Kontrollide (sh kvaliteedikontrolli) tulemused vaadatakse regulaarselt läbi, et hinnata algpõhjuseid ja leida viise nendega tegelemiseks, ning selle käigus tehtud järelduste põhjal täiendatakse auditi akadeemia õppekava, et pidevõppeprotsessi jätkuvalt tõhustada ja täiustada.

Meeskonnad võivad olla kindlad, et saavad alati tippasemel ja globaalselt koordineeritud koolitusi. Auditi akadeemial on olemas kõik vajalikud ressursid EY töötajate toetamiseks, olgu teemaks siis muutuvate regulatsioonide mõistmine, uuenduslike tehnoloogiate kasutamine õppimine või andmeanalüüsi integreerimine olemasolevatesse auditeerimistavadesse. Lisaks julgustab auditi akadeemia rakendada kutsealast skeptitsismi, mõtlema kriitiliselt ja pakkuma klientidele alati tippasemel teenindust.

Pärast pandeemiat pakub auditi akadeemia nüüd segu tellitavatest koolitustest ja simulatsioonidest ning juhtumiuuringupõhisest õppest, mida saab läbida nii klassiruumis kui ka virtuaalselt.

Ametialane areng

Uute oskuste omandamise soodustamiseks töötajate seas võimaldab koolitusprogramm EY Badges õppida tulevikku suunatud oskusi, mis puudutavad näiteks tehisintellekti, plokiahelat, tööprotsesside automatiseerimist, innovatsiooni ja küberturvalisust, aga ka muid oskusi, mille järele on suur nõudlus (nt jätkusuutlikkus). EY Badges on vabatahtlik õppealgatus, mis täiendab audiitorite niigi mahukat koolitusprogrammi.

Koolitusprogrammi EY Badges kõrval pakub EY oma töötajatele ka magistriprogrammi EY Tech MBA ning samuti ärianalüütika ja jätkusuutlikkuse magistriprogramme. Kõik need on nii USA-s, Ühendkuningriigis kui ka EL-is akrediteeritud ülikooli Hult International Business School antavad veebipõhised kvalifikatsioonid, mis on kõigile EY töötajatele tasuta kättesaadavad.

2023. aasta 30. juuni seisuga oli väljastatud hetkel EY-s töötavatele auditispetsialistidele erinevate koolituste eduka läbimise kinnituseks kokku pea 47 000 digitaalset tunnistust, neist 16 000 andmeanalüüsi ja andmestrategie valdkonnas. Neile lisandus veel täiendavad 23 000 tunnistust, mis oli väljastatud inimestele, kes on nüüdseks EY-st lahkunud.

Kokku läbisid EY auditispetsialistid majandusaasta jooksul 8,8 miljonit tundi koolitusi (eelmisel aastal 8,2 mln tundi), mis teeb keskmiselt 87,6 tundi töötaja kohta.

2023. aasta märtsis EY töötajate seas korraldatud küsitlusele vastates ütles 87% töötajatest, et EY pakub neile õppimisvõimalusi, mis arendavad edukas olemiseks vajalikke oskusi, ning 83% nõustus, et see, mida nad EY-s õpivad, aitab neil saavutada oma karjäärieesmärke.

Samuti on olemas mitmesuguseid koolitusi, mis on välja töötatud spetsiaalselt liikmesettevõtete partneritele. Need on saadaval kõigile liikmesettevõtete partneritele kogu maailmas ning käsitlevad muu hulgas selliseid teemasid nagu juhtimine, murranguline tehnoloogia ja jätkusuutlikkus. Neid täiendavad intensiivsed praktilised koolitused valitud partneritele sellistel teemadel nagu kliendijuhtimine ja murranguline tehnoloogia ning regulaarsed koolitusprogrammid auditispetsiifilistel teemadel, nagu pettused.

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) kooskõlas koostatud finantsaruannete auditeerimiseks peavad EYG liikmesettevõtete auditi töövõtumeeskonna liikmed läbima koolituse ning saama asjakohase akrediteeringu.

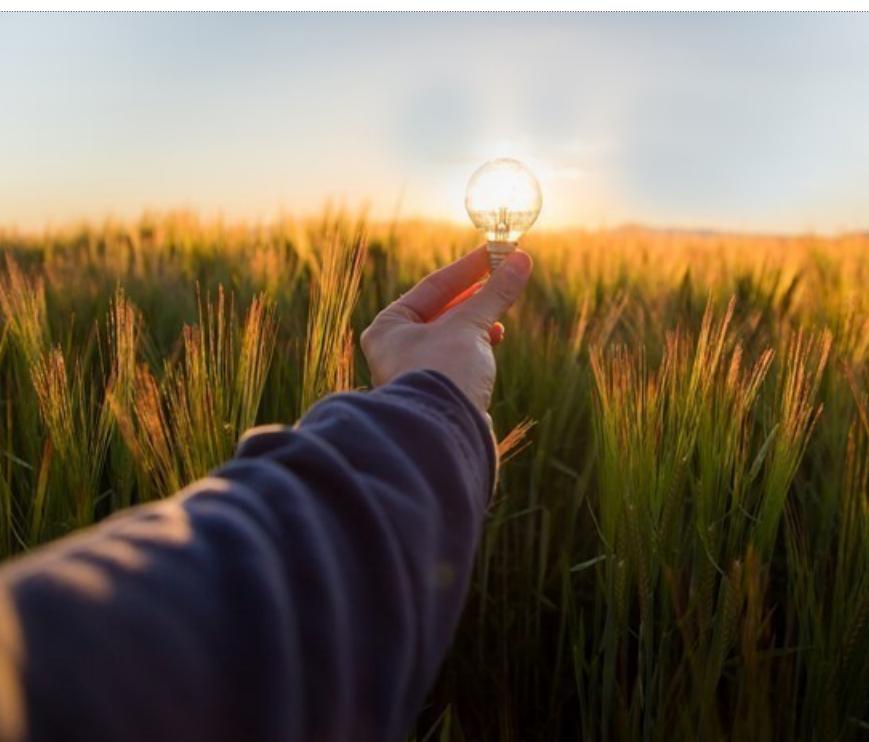
EY Eesti nõuab, et auditispetsialistid läbiksid vähemalt 40 tundi kutsealast täiendõpet aastas ning vähemalt 120 tundi 3 aasta jooksul. Nendest tundidest 40% peab hõlmama tehnilisi, raamatupidamise ja auditeerimisega seotud valdkondi.

Teadmised ja sisemine teabevahetus

Ametialase arengu ja tulemuste juhtimise kõrval mõistame me ka seda, kui oluline on pakkuda auditi töövõtumeeskondadele ajakohast informatsiooni, mis aitaks neil oma töökohustusi täita. EY investeerib aktiivselt teabe- ja sidevõrkudesse, et muuta teabevahetus võimalikult kiireks ning lihtsustada töötajate omavahelist koostööd ja kogemuste jagamist. EY pakutavate materjalide hulka kuuluvad näiteks:

- EY Atlas, kuhu on koondatud nii kohalikud kui ka rahvusvahelised raamatupidamis- ja auditeerimisstandardid ning selgitavad juhised
- Väljaanded, nagu rahvusvahelised üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtted, muudatused IFRS-ides ja näidisaruanded
- Global Accounting and Auditing News on kord nädalas ilmuv uudiskiri, kus kajastatakse auditeerimise ja sõltumatuse põhimõtteid ning standardikehtestajate ja järelevalveorganite uudiseid koos EY kommentaaridega
- Teadaanded ja veebihääling, mis edastavad kõige erinevamaid globaalseid ja siseriiklikke küsimusi eesmärgiga arendada pidevalt EYG liikmesettevõtete audititegevust.

Tulud ja tasustamine

Tulud ja tasustamine

Finantsandmed

Tulude all on kajastatud konsolideerimata tulusid ning need sisaldavad nii klientidele esitatud kuluarveid kui ka arveid teistele EYG liikmesettevõtetele. Siin esitatud summad sisaldavad tulusid nii auditi kui teistelt klientidelt.

Tulud alltoodud tabelis on esitatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile. Tabelis on kajastatud järgmised tulud:

- Avaliku huvi üksuste (ja kontserni kuuluvate majandusüksuste, kelle emaettevõtte on avaliku huvi üksus) raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete kohustuslik auditeerimine
- Muude majandusüksuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete kohustuslik auditeerimine
- Auditiväliste teenuste osutamine auditeeritavatele majandusüksustele
- Auditiväliste teenuste osutamine muudele majandusüksustele

Finantsandmed 2023. aasta 30. juunil lõppenud majandusaasta kohta eurodes

Teenus	Tulud	Osakaal
Kohustuslikud audidid ja nendega otseselt seotud teenused avaliku huvi üksustele	1 637 615	15%
Muud audititeenused ja nendega otseselt seotud teenused muudele majandusüksustele	2 801 031	25%
Auditivälised teenused auditeeritavatele ettevõtetele	943 444	8%
Auditivälised teenused muudele majandusüksustele	5 935 483	52%
Kokku	11 317 573	100%

Partnerite tasustamine

Kvaliteet on EY strateegia keskmes ja EY tulemusjuhtimise süsteemide põhikomponent. EY Eesti partnereid hinnatakse ja tasustatakse kriteeriumite alusel, mis sisaldavad konkreetseid

kvaliteedi- ja riskijuhtimise näitajaid. Kui EY Eesti partnerid ei pea kinni kvaliteedistandarditest, võetakse kasutusele meetmed, milleks võivad olla tegevuse jälgimine, tasude korrigeerimine, täiendõpe, lisajärelevalve või uuele ametikohale määramine. Korduvate või eriti tõsiste rikkumiste korral võib olla tagajärjeks ka EY-st lahkumine.

EY põhimõtted ei luba hinnata ega tasustada juhtivaid ja teisi olulisi auditipartnereid tööde põhjal, mille sisuks on auditiväliste teenuste müük auditeeritavatele ettevõtetele. See aitab hoida EY partneritel meele nende kohustust säilitada sõltumatust ja objektiivsust. Auditite puhul, mis on viidud läbi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2014. aasta 16. aprilli direktiivi 2014/56/EL nõuetele, ei luba EY hinnata ega tasustada partnereid ega teisi auditi töövõtuga seotud või selle käiku mõjutada võivaid spetsialiste auditiväliste teenuste müügi alusel nende auditiklientidele. See aitab täita meie spetsialistidel sõltumatuse ja objektiivsuse säilitamise kohustust.

Oleme töötanud välja konkreetseid kvaliteedi- ja riskijuhtimise tulemuste mõõdukust arvestamiseks

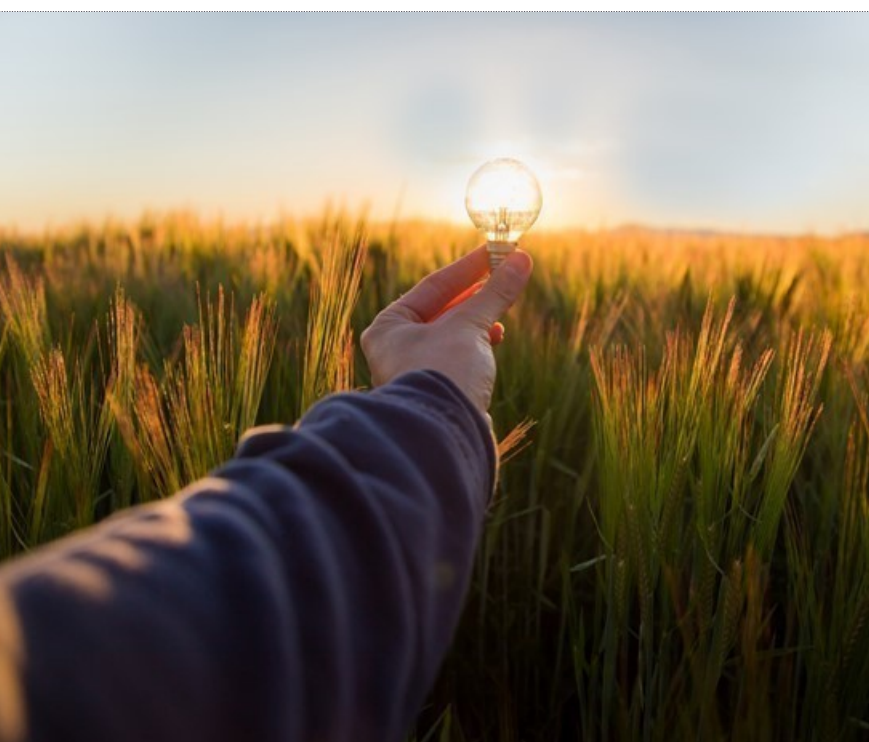
- Tehnilist pädevust
- EY väärtustest kinnipidamist, mis väljendub käitumises ja suhtumises
- Teadmiste ja juhtimisvõimekuse ülesnäitamist kvaliteedi- ja riskijuhtimises
- Põhimõtete ja protseduurireeglite järgimist
- Vastavust õigusnormidele ja kutseülesannetele

EY partnerite tasustamise filosoofia nõuab sisuliselt diferentseeritud tasusid, mille aluseks on partneri töötulemused, mida mõõdetakse tulemusjuhtimisraamistikuga. Partnereid hinnatakse kord aastas, pöörates finants- ja turunäitajate kõrval erilist tähelepanu ka nende töö kvaliteedile, tipptasemel teeninduse pakkumisele ning inimeste kaasamisele.

Me kasutame süsteemi, mille kohaselt oleneb partneri üldine aastahinnang olulisel määral tema töö kvaliteedist.

Erinevate oskuste ja rollide turuväärtustega arvestamiseks ning tulemuslike töötajate kaasamiseks ja hoidmiseks arvestatakse partneri kogutasu arvutamisel ka järgmisi tegureid:

- Kogemused
- Roll ja vastutus
- Pikaajaline potentsiaal

Lisa 1: avaliku huvi kliendid

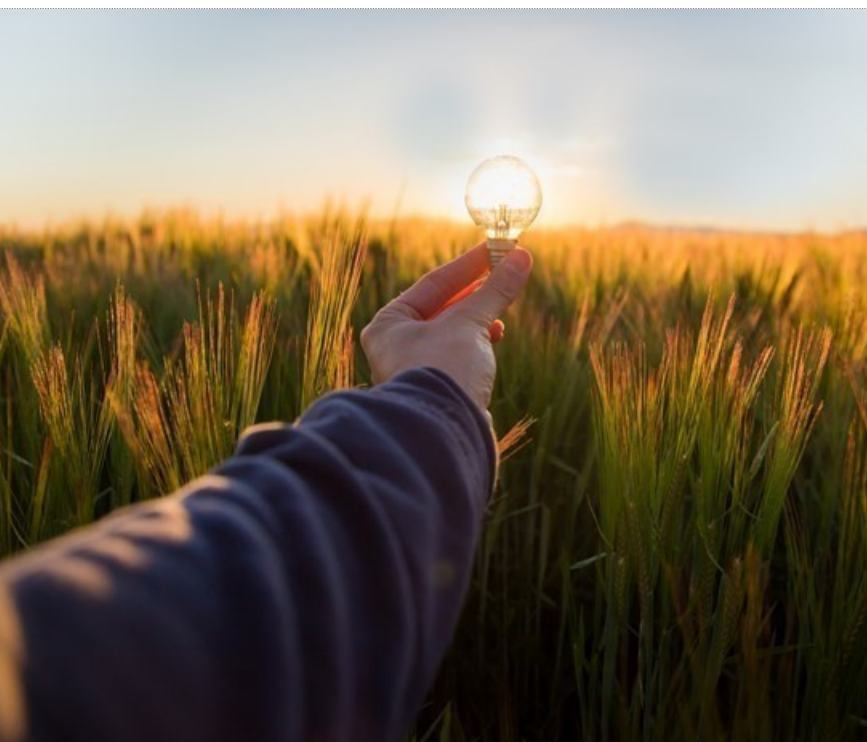
Lisa 1: avaliku huvi kliendid

2023. aasta 30. juunil lõppenud finantsaastal auditeeris EY Eesti järgmiseid avaliku huvi üksuseid:

Nimekiri tähestikulises järjekorras

Nimi	Registrikood
City Service SE	12827710
ERGO Insurance SE	10017013
Holm Bank AS	14080830
Inges Kindlustus AS	10089395
Pro Kapital Grupp AS	10278802
SEB Pank AS	10004252
Silvano Fashion Group AS	10175491

Lisa 2: EYG liikmesettevõtted

Lisa 2: EYG liikmesettevõtted

EYG liikmesettevõtted EL-i ja EMP riikides

2023. aasta 30. juuni seisuga olid volitatud teostama kohustuslikku auditit EL-i või EMP riikides järgmised EYG liikmesettevõtted:

Riik	Vannutatud audiitor või audiitorühing
Austria	Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.
Belgia	EY Assurance Services SRL EY Bedrijfsrevisoren SRL EY Europe SRL
Bulgaaria	Ernst & Young Audit OOD
Horvaatia	Ernst & Young d.o.o.
Küpros	Ernst & Young Cyprus Limited Ernst & Young Ernst & Young CEA (South) Services Ltd Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Tšehhi Vabariik	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Taani	EY Godkendt Revisionspartnerselskab EY Partnership P/S Komplementarselskabet af 1. januar 2008 A/S EY Grønland Godkendt Revisionsanpartsselskab
Eesti	Ernst & Young Baltic AS Baltic Network OÜ
Soome	Ernst & Young Oy
Prantsusmaa	Auditex Ernst & Young Audit Ernst & Young et Autres EY & Associés Picarle et Associates
Saksamaa	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Treuhand-Süd GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft TS GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft TS Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Kreeka	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.
Ungari	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Island	Ernst & Young ehf
Iirimaa	Ernst & Young Chartered Accountants

Riik	Vannutatud audiitor või audiitorühing
Itaalia	EY S.p.A.
Läti	Ernst & Young Baltic SIA
Liechtenstein	Ernst & Young AG, Basel Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Stuttgart, Germany Ernst & Young AG, Vaduz
Leedu	Ernst & Young Baltic UAB
Luksemburg	Ernst & Young Luxembourg S.A. EYL Luxembourg Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Holland	Ernst & Young Accountants LLP
Norra	Ernst & Young AS
Poola	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance sp. k Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe sp. k. Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt sp. z o.o.
Portugal	Ernst & Young Audit & Associados–SROC, S.A.
Rumeenia	Ernst & Young Assurance Services SRL Ernst & Young Support Services SRL
Slovakkia	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Sloveenia	Ernst & Young d.o.o.
Hispaania	ATD Auditores Sector Público, S.L.U Ernst & Young S.L.
Rootsi	Ernst & Young AB

2023. aasta 30. juunil lõppenud majandusaastal oli ülaltoodud EYG liikmesettevõtete kogukäive raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud finantsaruannete kohustuslikust auditeerimisest ligikaudu 2,60 miljardit eurot.

EY | Looma paremini toimiva maailma

EY eesmärk on muuta maailm paremini toimivaks, aidates luua oma klientidele, töötajatele ja ühiskonnale pikaajalist väärtust ning suurendada usaldusväärsust kapitaliturgudel.

Kasutades andmeteaduse ja tehnoloogia võimalusi, loovad EY mitmekesised meeskonnad usaldusväärsust ja kindlust 150 riigis üle maailma, aidates oma klientidel pidevalt kasvada, muutuda ja tegutseda.

EY auditi, konsultatsiooniteenuste, maksunõustamise, strateegia, tehingute ja õigusnõustamise valdkonna spetsialistidest koosnevad meeskonnad esitavad paremaid küsimusi, et leida maailmas just täna aktuaalsetele väljakutsetele uudseid lahendusi.

EY viitab meie rahvusvahelisele organisatsioonile ja/või ühele või mitmele Ernst & Young Global Limitedi liikmesettevõttele, mis kõik on iseseisvad juriidilised üksused. Ernst & Young Global Limited on garantiiga piiratud UK ettevõtte, mis klientidele teenuseid ei osuta. Info selle kohta, kuidas EY isikuandmeid kogub ja töötleb, ning andmekaitsealastest õigusaktidest tulenevad õigused on leitavad aadressilt ey.com/privacy. EY liikmesettevõtted ei osuta õigusteenuseid riikides, kus see on kohalike seadustega keelatud. Täpsem info meie organisatsiooni kohta on saadaval veebilehel ey.com.

© 2023 EYGM Ltd.
Kõik õigused kaitstud.

Käesolev trükis sisaldab üldist informatsiooni ning sellele ei saa toetuda arvestust, makse, õigust ega muid spetsiifilisi valdkondi puudutavate küsimuste korral professionaalse nõu saamiseks. Konkreetsete küsimustega pöörduge palun vastavate spetsialistide poole.

ey.com

EY - Ernst & Young Globali liikmesettevõtte - on kutsealaste teenuste alal Baltikumi turuliider. Balti riikides on EY-l kokku üle 800 töötaja.